

370.74
๗๔๕๗๓
๘.๓

การศึกษาความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
ของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี

รายงานวิจัย
โดย
ปราณีรัตน์ อักษร
๘

25 เม.ย. 2546

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิชา ปถ 692 ภาคนิพนธ์ระดับสูง และ
ปถ 693 การวิจัยทางการประถมศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตุลาคม 2545

๖ ๑๕๔๕

การศึกษาความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
ของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี

บทคัดย่อ
โดย
ปราณีรัตน์ อักษร

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิชา ปถ 692 ภาคนิพนธ์ระดับสูง และ
ปถ 693 การวิจัยทางการประถมศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตุลาคม 2545

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี และเพื่อหาความสัมพันธ์ของความรู้เจตคติ และพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

กลุ่มตัวอย่างเป็นครูที่ปฏิบัติการสอนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 162 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม เพื่อรวบรวมข้อมูลทั่วไป ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ข้อมูลที่ได้นำมาหาค่าสถิติพื้นฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน(Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า

- 1.ครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี มีความรู้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2.ครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี มีเจตคติการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก
- 3.ครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี มีพฤติกรรมการวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
- 4.ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ.01

**A STUDY OF KNOWLEDGES ATTITUDES AND BEHAVIORS IN
CLASSROOM ACTION RESEARCH OF TEACHERS
IN PRIMARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THAP THAN
DESTRIC PRIMARY EDUCATION THE OFFICE OF UTHAITANEE
PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION**

**AN ABSTRACT
BY
PRANEERAT AKSORN**

**THIS RESEARCH IS A PART OF EDUCATION IN EL. 692 AND
EL. 693 FOR THE MASTER'S DEGREE PROGRAMME
AT SRINAKARINWIROT UNIVERSITY
OCTOBER 2002**

This research was conducted with the objective of studying knowledges , attitudes and behaviors in classroom action research of the teachers in primary school under the office of Thap Than district primary education of Uthaitanee provincial primary education and to find the relationship between knowledges, attitudes and behaviors in classroom action research.

The samples were 162 teachers in primary school under the office of Thap Than district primary education of Uthaitanee provincial primary education during the first term of the 2545(2002) academic year , selected by stratified random sampling. Research instrument was a questionnaire developed by researcher. Statistical methods used in data analysis included descriptive statistics and Pearson Product Moment Correlation Coefficient.

The findings were summarized as follow :

- 1.The mean score of teachers' knowledge in classroom action research was at intermediate level.
- 2.The mean score of teachers' attitude in classroom action research was at high level .
- 3.The mean score of teachers' behavior in classroom action research was at intermediate level.
- 4.There were positively significant relationship between the mean score of teachers' knowledge, attitudes and behaviors at the .01 level .

หน้าอนุมัติ

อาจารย์ที่ปรึกษาได้พิจารณางานวิจัยฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิชา ปถ 692 และ ปถ 693 ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ)

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความกรุณาจากคณะอาจารย์สาขาวิชาเอก การประถมศึกษาและอาจารย์สาขาอื่นที่สอนวิชาพื้นฐาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกท่าน ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ความเอาใจใส่และให้กำลังใจตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยได้เข้ามาศึกษาต่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ ซึ่งเป็นทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาในการเรียน และอาจารย์ที่ปรึกษาในการทำวิจัย เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการวิจัยและให้ความกรุณา คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่อง เสียสละเวลา เหน็ดเหนื่อยและมีความอดทนเป็นอย่างยิ่งนับตั้งแต่ดำเนินการ จนการวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และนอกเหนือจากการทำวิจัยแล้ว ผู้วิจัยยังได้รับ ความรู้ ความรอบรู้ รูปแบบการทำงานจาก อาจารย์ที่ปรึกษา นับว่าเป็นประโยชน์ในการที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัย รู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาและพระคุณในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ สนั่น มีชั้นหมาก ประธานหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษา การประถมศึกษา ที่เอื้ออาทรเอาใจใส่แนะแนวและ แนะนำในการเรียน ผู้วิจัย รู้สึกซาบซึ้ง ในความเมตตากรุณาของอาจารย์ทุกท่าน และ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหารและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอกั๊กพัน สำนักงานการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ที่กรุณาให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์พิทักษ์ วงแหวน สำนักงานการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ที่ได้กรุณาประมวลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และ ให้คำแนะนำช่วยเหลือเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณคณะครูในโรงเรียนทุกท่านที่ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจในการศึกษา

ขอขอบพระคุณญาติพี่น้องที่ให้กำลังใจให้ความช่วยเหลือในการศึกษาและทำวิจัยมา โดยตลอด ขอขอบพระคุณเพื่อนเอกการศึกษาทุกท่าน รวมทั้งเจ้าของงานวิจัยผู้แต่ง ตำราและหนังสือทุกท่านที่นำมาศึกษาและอ้างอิงและทำให้งานวิจัยประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์ ที่ได้เมตตาอบรมสั่งสอนให้ผู้วิจัยมีความมานะพากเพียร พระคุณอันนี้หาที่เปรียบมิได้ทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษาด้วยดี

ปราณีรัตน์ อักษร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของการศึกษา.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
2 พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542.....	7
ความหมายของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน.....	7
ความสำคัญของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน.....	9
ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัยปฏิบัติการ.....	15
การเปรียบเทียบวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนกับการวิจัยทางการศึกษา.....	17
รูปแบบของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้.....	18
กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้.....	22
ประโยชน์ของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน.....	23
ข้อจำกัดของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน.....	24
คำแนะนำในการวิจัยในชั้นเรียน.....	26
นโยบายการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.....	27
เอกสารเกี่ยวกับความรู้.....	29
เอกสารเกี่ยวกับเจตคติ.....	30
เอกสารเกี่ยวกับพฤติกรรม.....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน.....	41
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	45
ประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	45
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 54
	สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 54
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 54
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 55
5	สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ..... 67
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า 67
	สมมติฐานการวิจัย..... 67
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า..... 67
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 69
	การอภิปรายผล..... 70
	ข้อเสนอแนะ..... 71
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป..... 72
	บรรณานุกรม..... 73
	ภาคผนวก
	ประวัติย่อผู้วิจัย

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนร้อยละของสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน การผ่านการอบรม.....	34
2 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความรู้ เจตคติและพฤติกรรม การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน.....	56
3 ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ด้านความรู้แบบไม่เป็นทางการ.....	57
4 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ด้านความรู้แบบเป็นทางการ.....	59
5 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ด้านเจตคติ.....	61
6 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ด้านพฤติกรรม.....	62
7 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติและพฤติกรรม.....	65

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบความคิดในการวิจัย.....	6
2 รูปแบบของการวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้.....	19
3 กระบวนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนและการวิจัยในชั้นเรียน.....	21

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของการศึกษา

ประเทศไทยได้มีการปฏิรูปการศึกษา โดยประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 คือ การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการผลักดันให้มีการปฏิรูปการศึกษาประสบความสำเร็จมากที่สุด คือ ครู (สุวิมล ว่องวาณิช 2541 : 1) ครูผู้สอนเป็นกลไกในการจัดการให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ จึงจำเป็นต้องมีศักยภาพในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เมื่อกระบวนการเรียนรู้จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงไป บทบาทของครูก็ควรเปลี่ยนไปด้วย เพราะครูเป็นปัจจัยสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน(กองวิจัย กรมวิชาการ 2542 : 2)

ดังนั้น หัวใจของการปฏิรูปการศึกษา คือ การพัฒนาครูเพื่อให้ครูได้เป็นตัวจักรที่สำคัญในการส่งเสริม ผลักดัน กระตุ้นให้ผู้เรียนได้เกิดกระบวนการเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 24(5) ได้กล่าวว่า ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้รวมทั้ง สามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ และมาตรา 30 ได้กล่าวไว้ว่า ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้ง การส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ยิ่งทำให้เห็นว่าแนวทางการปฏิรูปการศึกษาครั้งนี้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการปฏิบัติงานของครูด้วยตนเอง โดยการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ถือได้ว่าการวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นกระบวนการหนึ่งที่ครูใช้ในการพัฒนาการทำงาน และเป็นกระบวนการสืบเสาะค้นหาแนวทางการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น ในขณะปฏิบัติงานสอน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นกระบวนการที่ต้องมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต การปฏิบัติจริงของครูมิใช่การแยกส่วนจากการสอน ดังเช่น ที่ครูส่วนใหญ่ปฏิบัติกันใจช่วงเวลาที่ผ่านมา (สุวิมล ว่องวาณิช. 2544 : 2) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าว ของพระธรรมปิฎก ว่า "ชีวิตที่ดีเป็นชีวิตแห่งการศึกษา และการวิจัยเป็นส่วนสำคัญของการศึกษา เพราะทำให้เกิดปัญญา" (อ้างอิงจาก กองวิจัยทางการศึกษากรมวิชาการ. 2542 : 1)

การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 นั้น ครูจะต้องพัฒนาดตนเองให้เป็นครูอาชีพ ด้วยการคิดค้นหาแนวทางใหม่เพื่อพัฒนาดตนเอง ตลอดจนคิดค้นหา แนวทางใหม่ๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการ

เรียนรู้ได้ตามศักยภาพ "การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้" เป็นยุทธศาสตร์สำคัญยุทธศาสตร์หนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการรับรู้ สร้างองค์ความรู้ และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ การที่ครูนำกระบวนการวิจัยมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้จึงจะถือว่าครูได้มีส่วนร่วมสร้างนักเรียนให้เป็น บุคคลแห่งการเรียนรู้ สามารถอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 2) นอกจากนี้สถานศึกษามีหน้าที่สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูมีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 30) ซึ่งทำให้เห็นว่าแนวการปฏิรูปการศึกษาครั้งนี้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานของครูด้วยตนเอง (สุวิมล ว่องวาณิช. 2542 : 2) ดังคำกล่าวของ ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2544 : 2) ครูมีอาชีพต้องมีบทบาทเป็นทั้งนักพัฒนาหลักสูตร นักพัฒนานักเรียน การสอน และนักวิจัย ซึ่งครูจะต้องทำให้การสอนและการวิจัยผสมผสานกันให้มากที่สุด (สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 3)

นอกจากนี้ (ผ่องพรรณ ตรัยมงคลกุล. 2544 : 5) บทบาทของครูขยายขอบเขตกว้างขึ้นในฐานะผู้มีส่วนร่วมอย่างสำคัญ ในการพัฒนาสู่ทางเลือกที่เหมาะสมในการเรียนการสอน จึงมีความจำเป็นที่ครูต้องพัฒนาศักยภาพในการทำความเข้าใจปัญหา และเงื่อนไขของการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตนเองอย่างถ่องแท้ เพื่อค้นหาวิธีการปรับปรุงแก้ไข ทดลองปฏิบัติตามวิธีการนั้นๆ และประเมินผลที่เกิดจากการปฏิบัติ โดยกระบวนการเหล่านี้เกิดขึ้นอย่างเป็นส่วนหนึ่งของระบบการสอน ซึ่งนั่นก็คือการวิจัยในชั้นเรียนนั่นเอง

จากสาระบัญญัติตามนัยแห่งการปฏิรูปการศึกษา ที่กล่าวข้างต้น จะเห็นว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาตลอดจนผู้เรียนต้องมีความรู้ สามารถทำวิจัยและใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ หมายความว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษา นอกจากจะใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนแล้ว ยังต้องใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ของครูเอง เพื่อที่จะพัฒนาวิธีการเรียนการสอนใหม่ๆ ที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพตามนัยแห่งการปฏิรูปการศึกษา (นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2543 : 22)

แต่จากการศึกษาในปัจจุบัน พบว่าครูส่วนใหญ่มักจะเห็นว่าเป็นเรื่องที่ยุ่งยากเกินศักยภาพของตนเอง และครูบางคนกล่าวว่า การวิจัยไม่ใช่งานของตน แต่เป็นหน้าที่ของนักวิชาการหรือนักวิจัยเท่านั้น (สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 3) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ชาตรี เกิดธรรม (2544 : 1) ว่าการวิจัยในชั้นเรียนเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนมีความรู้สึกรู้ว่าเป็นเรื่องยาก ไม่สามารถทำได้แต่โดยความเป็นจริงแล้ว การวิจัยในชั้นเรียนเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนสามารถทำได้ด้วยตนเองและไม่ยากอย่างที่คิด เนื่องจากครูเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับผู้เรียนรู้เข้าใจสภาพการเรียนการสอน

อย่างแท้จริง นอกจากนี้ ครูรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2544 : 2) ยังกล่าวว่าการวิจัยในชั้นเรียนเป็นงานของครู ซึ่งเป็นคนในที่เกิดข้อสงสัยและลี้ภัยปัญหาที่แท้จริงของนักเรียนในชั้นเรียนของตนเอง และ "การวิจัย" ดูเหมือนจะเป็นคำที่สร้างความรู้สึกว่าเป็นเรื่องยากที่ครูไม่สามารถทำได้ แต่โดยสภาพความเป็นจริงแล้ว การวิจัยโดยเฉพาะอย่างยิ่ง "การวิจัยในชั้นเรียน" นั้นไม่ใช่สิ่งที่แปลกแยกไปจากบทบาทหน้าที่ที่ครูปฏิบัติอยู่ ครูเองเป็นบุคคลที่ทำการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ตลอดเวลา (กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2542 : 2-3) และผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล (2544 : 2) ยังกล่าวว่า คำว่า การวิจัย มักสื่อความหมายว่าเป็นเรื่องที่ยากเกินศักยภาพรวม อีกทั้งยังเป็นภาระที่หนักเกินไปสำหรับครู แต่แท้จริงแล้วครูมีศักยภาพโดยพื้นฐานที่จะทำการวิจัยในชั้นเรียนได้ เพราะครูเป็นคนในที่เกิดถึงปัญหาการเรียนการสอนได้ลึกซึ้ง

จากสถานการณ์ดังกล่าวและสภาพปัญหาของครู ในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอกัทพัตน์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี พบว่าครูส่วนใหญ่กลัวการทำวิจัย ปฏิบัติการในชั้นเรียนขาดงบประมาณการอบรม ครูบางคนดัดแปลงงานวิจัยของคนอื่น เข้าใจว่าการทำวิจัยเป็นสิ่งที่ยากเกินความสามารถของครูเป็นภาระอันหนักของครู

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความรู้ในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เจตคติต่อการทำวิจัยและพฤติกรรมการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกัทพัตน์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความรู้ในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกัทพัตน์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี
2. เพื่อศึกษาเจตคติการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกัทพัตน์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกัทพัตน์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกัทพัตน์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อเป็นข้อมูลทางการศึกษาสำหรับผู้บริหาร ศิษยานุเทศ์ ครูผู้สอน ในการปรับปรุงและพัฒนาในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรเป็นครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับประถมศึกษาของครู ในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2545 จำนวน 283 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นครูชายหญิงที่ปฏิบัติการสอนในระดับประถมศึกษาของครู ใน สังกัดสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อุทัยธานี ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย แล้วนำมาสุ่มแบบแบ่งพวก (Stratified random sampling)

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมของครูในการปฏิบัติการ วิจัย

ตัวแปรที่ศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 1.1 ครู
- 1.2 เพศ
- 1.3 อายุ
- 1.4 วุฒิ
- 1.5 ประสบการณ์การสอน
- 1.6 การได้รับการอบรมวิจัย

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

- 2.1 ความรู้การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
- 2.2 เจตคติการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
- 2.3 พฤติกรรมการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน หมายถึง การวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนในห้องเรียน เพื่อ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนและนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้เกิด

ประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน เป็นการวิจัยที่ต้องทำในระยะเวลาสั้น นำผลไปใช้ทันทีและสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของตนเองได้ทั้งตนเองและกลุ่มเพื่อนร่วมงานในโรงเรียน

2.ความรู้ในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน หมายถึง ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกฎเกณฑ์รายละเอียดต่าง ๆ ของกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

3.เจตคติต่อการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือท่าทีของบุคคลที่มีต่อการวิจัยในชั้นเรียน ชอบ ไม่ชอบซึ่งได้รับอิทธิพลจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา ในทางสนับสนุนหรือเห็นด้วยหรือคัดค้านไม่เห็นด้วย

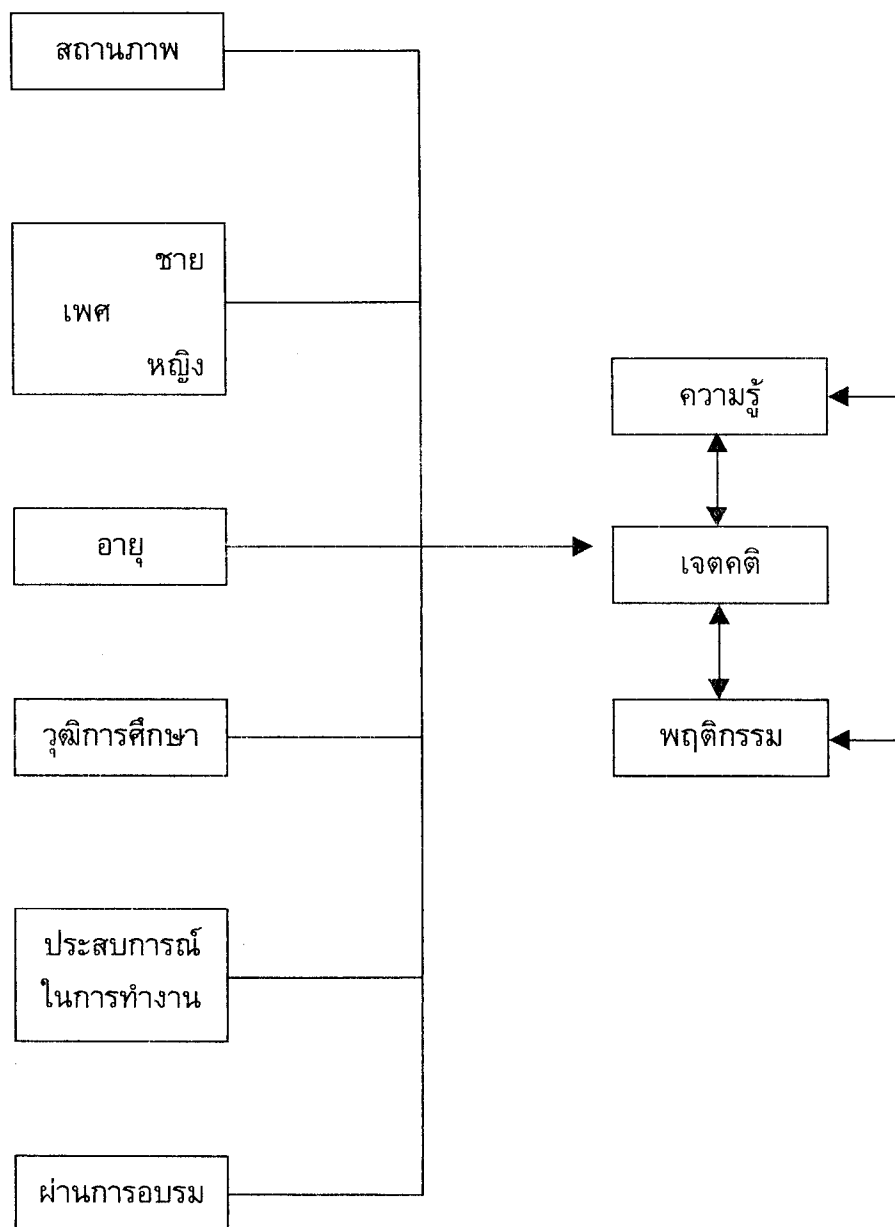
4.พฤติกรรมในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน หมายถึง การกระทำหรือความพร้อมของบุคคลในการปฏิบัติตนหรือกระทำต่อกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนที่แสดงออกมาให้เห็น ซึ่งสังเกตหรือวัดได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

5.สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี หมายถึง หน่วยงานที่กำกับดูแลและรับผิดชอบ บุคลากร นโยบาย งบประมาณโดยรับนโยบายจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติไปยังโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี

6.สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน หมายถึง หน่วยงานที่กำกับดูแลและรับผิดชอบด้านบุคลากร นโยบาย งบประมาณโดยรับนโยบายจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี เป็นตัวกลางส่งต่อไปยังโรงเรียนและจากโรงเรียนส่งต่อไปยังสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี

7.ครู หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดงกรอบความคิดเกี่ยวกับความรู้ เจตคติ การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาเรียบเรียงเป็นหัวข้อ ดังนี้

- 1.พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542
- 2.การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research)
- 3.นโยบายการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
- 4.เอกสารเกี่ยวกับความรู้ เจตคติและพฤติกรรมในการวิจัย
- 5.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

หมวด 4

แนวการจัดการศึกษา

มาตรา 24 (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอน สามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

มาตรา 30 ให้สถานศึกษากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

ซึ่งแสดงให้เห็นว่า รัฐได้เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการทำวิจัยทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาการศึกษาทั่วโลก ที่ได้พยายามให้ครูผู้สอนเป็นนักวิจัยและปรับบทบาทของการวิจัยให้เข้ากับกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างอัตโนมัติ (กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ. 2545 : บทนำ)

2. ความหมายของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

ความหมายของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าวิจัยในชั้นเรียน การวิจัยในชั้นเรียนมีความหมายชัดเจนอยู่ในตัว กล่าวคือ เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบริบทและกระบวนการทั้งหลายที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เพื่อให้ครูได้ทำความรู้จะกและมีความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างชัดเจน นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงการวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

การวิจัยที่เรียกว่า Action research คือการวิจัยที่ทำโดยครู ของครู เพื่อครู และสำหรับครูเป็นการวิจัยที่ครูผู้ซึ่งต้องตั้งปัญหาในการเรียนการสอนออกมาและครูผู้ซึ่งต้องแสวงหาข้อมูลเพื่อมาแก้ปัญหาดังกล่าวด้วยกระบวนการที่เชื่อถือได้ ผลการวิจัยคือคำตอบที่ครูจะเป็นผู้นำไปใช้แก้ปัญหาของตน (อุทุมพร จามรมาน 2537 :16)

การวิจัยในชั้นเรียน คือกระบวนการแสวงหาความรู้อันเป็นความจริงที่น่าเชื่อถือได้ ในเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนในบริบทของชั้นเรียน (สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม 2540 : 27)

การปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นการศึกษาค้นคว้าของครู ซึ่งจัดว่าเป็นผู้ปฏิบัติงานในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหา(Problem Solving)การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือพฤติกรรมนักเรียนและคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน (ประวิต เอราวรรณ 2542 :3)

การวิจัยชั้นเรียน หมายถึง การวิจัยที่ทำในบริบทของชั้นเรียน และมุ่งนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของตน เป็นการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาครูให้ไปสู่ความเป็นเลิศ และมีอิสระทางวิชาการ (ทิตนา แคมมณี 2540 :5)

การปฏิบัติการในชั้นเรียน คือการวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนในห้องเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน เป็นการวิจัยที่ต้องทำอย่างรวดเร็ว นำผลไปใช้ทันที และสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่างๆ ของตนเอง ให้ทั้งตนเองและกลุ่มเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนได้มีโอกาสอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในแนวทางที่ได้ปฏิบัติและผลที่เกิดขึ้น เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป (สุวิมล ว่องวานิช 2544 : 11)

การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การวิจัยที่ทำโดยครูในชั้นเรียนโดยมีจุดประสงค์เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน มีการดำเนินการที่มีแผนชัดเจนกระทำอย่างรวดเร็วสามารถนำผลมาใช้ได้ทันที ในระหว่างการทำวิจัยจะมีการสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่างๆ ซึ่งผลที่ได้รับนั้นจะนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนโดยมีจุดเน้นที่เป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียนมากที่สุด กระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนจะมีการทำอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะได้ผลตามเป้าหมายที่ต้องการ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2544 : 6)

เลวิน (Lewin, 1946 อ้างใน Elliot, 1991) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การวิจัยที่ดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้ การวางแผนที่พิจารณาไว้อย่างดีแล้ว การปฏิบัติตามแผนและการประเมินผล หรือหาข้อเท็จจริงจากการปฏิบัติงานตามแผน ซึ่งการดำเนินการวิจัยทั้ง 3 ตอนนี้ จะเป็นลักษณะของการปฏิบัติที่เป็นวงจรต่อเนื่องกันไป

โคเรย์ (Corey, 1953 อ้างใน Mckernan, 1966) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการคือ กระบวนการต่างๆที่ผู้ปฏิบัติพยายามศึกษาข้อมูลแล้วดำเนินการแก้ไขด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะใช้ปรับปรุงให้ดีขึ้น และใช้ประเมินผลการปฏิบัติงาน

เมทเททัล (Mettetal, 2000) กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นการออกแบบ การวิจัย เพื่อช่วยครูก้นหาว่าเกิดอะไรขึ้นบ้างในห้องเรียนของครู และใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ เกิดขึ้นนั้นตัดสินใจอย่างชาญฉลาดเพื่ออนาคต วิธีการวิจัยสามารถกระทำได้ทั้งเชิงปริมาณและ เชิงคุณภาพ โดยวิธีวิจัยเชิงบรรยายหรือทดลองได้

การวิจัยในชั้นเรียนคือกระบวนการที่ครูศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนา การเรียนการสอนที่ตนรับผิดชอบ จุดเน้นของการวิจัยในชั้นเรียน คือ การแก้ปัญหาหรือพัฒนา กระบวนการสอนอย่างเป็นระบบ ดังนั้น การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการศึกษาและวิจัยควบคู่กับ การจัดการเรียนการสอน เพื่อแก้ปัญหาและ/หรือพัฒนาการเรียนการสอนของตน และเพื่อเผยแพร่ผล การวิจัยให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นต่อไป (กองวิจัยทางการศึกษา 2542 : 7)

การวิจัยในชั้นเรียน (เป็นการวิจัยปฏิบัติการอย่างหนึ่ง) หมายถึง วิธีการศึกษา (โดยครูซึ่งเป็นเจ้าของปัญหา) ที่มุ่งแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงหรือพัฒนาการเรียนการสอน ในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผลการวิจัยจะได้เฉพาะกลุ่มหรือชั้นเรียนที่ทำการวิจัยเท่านั้น (ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ มปป.)

การวิจัยในชั้นเรียน เป็นกระบวนการที่ครูศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหา หรือพัฒนาการ เรียนการสอนที่ตนรับผิดชอบ โดยเป็นการแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่าง เป็นระบบ ดังนั้นการวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นการวิจัยที่ดำเนินการควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานของ ครู โดยมีครูเป็นผู้ทำการวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้ กล่าวคือ ครูเป็นนักวิจัยที่ทำหน้าที่ทั้ง ผลิตรายงานวิจัยและบริโภคงานวิจัย (ชาตรี เกิดธรรม 2544 : 13)

การวิจัยในชั้นเรียน คือการวิจัยประเภทหนึ่งที่ครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการควบคู่ไปกับ การเรียนการสอนปกติในชั้น ทั้งนี้เพื่อศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วนำผลที่ได้ ไปพัฒนาการ เรียนการสอน หรือใช้ในการแก้ปัญหาค้นหาการเรียนการสอนของตน รวมทั้งเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ต่อไป (นภดล เจนอักษร 2544 : 19-20)

จากความหมายของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน คือเรียกอย่างหนึ่งได้ว่าการวิจัยใน ชั้นเรียนสามารถสรุปได้ว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน หมายถึง การวิจัยที่ทำโดยครูโดย มุ่งแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนและพัฒนาการเรียนรู้นักเรียน โดยดำเนินการควบคู่ไปกับ การปฏิบัติการของครูโดยใช้ระยะเวลาเป็นช่วงสั้นๆรูปแบบการทำวิจัยเป็นกระบวนการที่เชื่อถือ ได้และไม่ขัดแย้งกับแบบแผนของการวิจัย ผลการวิจัยใช้ได้เฉพาะที่หรือเฉพาะกลุ่มในชั้นเรียน เท่านั้น

ความสำคัญของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2544 : 4) ได้กล่าวถึงการวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญพอสรุป ได้ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือสำคัญของครูในการพัฒนาวิถีชีวิตความเป็นครูไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพ เพราะการวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูเป็นนักแสวงหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ อยู่เสมอ

ซึ่งจะช่วยให้ครูมีความรู้อย่างกว้างขวางและลุ่มลึก ทำงานอย่างมีเหตุผล สร้างสรรค์ และเป็นระบบ

2. เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้งานของครูมีลักษณะเป็นพลวัต มีการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวก้าวหน้าไม่หยุดนิ่ง อยู่กับที่ เกิดนวัตกรรมที่ทันสมัยนำมาใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้ทันทั่วถึง

3. เป็นเครื่องมือสำคัญที่จรรโลงวิชาชีพครูให้มีความเข้มแข็ง เพราะผลจากการวิจัยในชั้นเรียนจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จในการทำงานของครูอย่างเป็นรูปธรรมนั่นคือการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตามที่ครูต้องการและเป็นไปตามความคาดหวังของสังคมทั้งตัวครูและผู้เรียน

ชาตรี เกิดธรรม (2544 : 14) ได้กล่าวถึงความสำคัญในการวิจัยในชั้นเรียน เป็นการพัฒนาทางเลือกในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมด้วยตัวของผู้นสอนเอง มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้เกิดผลดีที่สุดในตัวของครูเอง ซึ่งการวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญ ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาหลักสูตรและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนด้วยการวิจัย โดยการนำนวัตกรรม เทคนิค หรือวิธีการที่มีคุณภาพ ผ่านกระบวนการวิจัยที่น่าเชื่อถือได้มาแล้ว มาใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียนโดยตรง อันจะมีผลในการจัดการเรียน

2. เป็นการพัฒนาวิชาชีพครูให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น และยังเป็นการแสดงถึงความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู

3. เป็นการเผยแพร่ความรู้จากการปฏิบัติการจริง อันจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย

4. เป็นการส่งเสริมสนับสนุนความก้าวหน้าด้านการวิจัยทางการศึกษา และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นผลงานทางวิชาการเพื่อขอตำแหน่งให้สูงขึ้นได้

5. เป็นการส่งเสริม หรือพัฒนาผู้เรียน ได้ตรงตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

กองวิจัยทางการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ดังต่อไปนี้

การวิจัยในชั้นเรียนเกิดจากแนวคิดพื้นฐาน คือ การบูรณาการวิธีปฏิบัติงานกับการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติโดยมีความสำคัญ ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาหลักสูตรและการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนด้วยการวิจัย

2. เป็นการพัฒนาวิชาชีพครู

3. เป็นการแสดงความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู ด้วยการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ

4. เป็นการส่งเสริมสนับสนุนความก้าวหน้าของการวิจัยทางการศึกษา

สุวิมล ว่องวาณิช(2544 :14-15) ได้กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นของการวิจัยปฏิบัติการไว้ดังนี้

- 1.ให้โอกาสครูในการสร้างความรู้ ทักษะการทำวิจัย การประยุกต์การตระหนักถึงเป็นทางเลือกที่เป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ดีขึ้น
- 2.เป็นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ นอกเหนือจากการเปลี่ยนแปลงหรือสะท้อนผลการทำงาน
- 3.เป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติโดยตรง เนื่องจากช่วยพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ
- 4.ช่วยทำให้เกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่องและเกิดการเปลี่ยนผ่านกระบวนการวิจัยในที่ทำงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อองค์กร เนื่องจากนำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติและการแก้ปัญหา
- 5.เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติในการวิจัย ทำให้กระบวนการวิจัยมีความเป็นประชาธิปไตยทำให้เกิดยอมรับในความรู้ของผู้ปฏิบัติ
- 6.ช่วยตรวจสอบวิธีการทำงานของครูที่มีประสิทธิผล
- 7.ทำให้ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง(Change Agent)

กองวิจัยทางการศึกษา(2545 : 4) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

- เป็นการพัฒนาหลักสูตร
- ปรับปรุงการปฏิบัติงาน
- ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน
- พัฒนาวิชาชีพครู
- แสดงความก้าวหน้าจากรายงานผลการปฏิบัติ

ครุรักษ์ ภริมย์รักษ์(2544 : 5) กล่าวว่า การวิจัยเป็นกระบวนการสากลที่นำมาใช้ในการสืบค้นแสวงหาคำตอบอย่างมีเหตุผลที่เชื่อถือได้จากข้อสงสัยหรือปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในบริบทของชั้นเรียนเช่นเดียวกัน ความจริงที่เกิดขึ้นก็คือ มีปัญหาต่าง ๆ มากมายที่ต้องแก้ไขให้หมดไปหรือคลี่คลายให้ทุเลาเบาบางลงเหลือน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ ดังนั้น การวิจัยในชั้นเรียนจึงมีความจำเป็นหลายประการ ดังนี้

- 1.ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันในหลาย ๆ ด้าน เช่น เพศ สติปัญญา เจตคติ ค่านิยม และแรงจูงใจ เป็นต้น เป็นเหตุให้พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องจัดให้สอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียนด้วย ซึ่งปัญหาความแตกต่างกันของผู้เรียนนี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน
- 2.สภาพแวดล้อมที่ต่างกันของผู้เรียนแต่ละคน ทั้งในบ้านและในชุมชนที่ผู้เรียนอาศัยอยู่ ก็เป็นเหตุให้ผู้เรียนแต่ละคนมีพฤติกรรมและปัญหาแตกต่างกัน ถ้าครูไม่ทำการวิจัย

เพื่อแสวงหานวัตกรรมมาใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ก็เป็นการยากที่ทั้งครูและผู้เรียนจะประสบความสำเร็จ

3.การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาได้อย่างสมบูรณ์เต็มศักยภาพ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทำการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน หรือนวัตกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน

จากความสำคัญและความจำเป็นที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าความสำคัญและความจำเป็นของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนนั้น จะช่วยให้แก้ปัญหาในชั้นเรียน พัฒนานักเรียน พัฒนาตัวครูพัฒนาหลักสูตรและปรับปรุงวิธีปฏิบัติงาน เกิดประโยชน์ต่อองค์กร

นอกจากนี้ความสำคัญและความจำเป็นในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ยังสอดคล้องกับความหมายของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนของกองวิจัยทางการศึกษา(2545 : 4) ซึ่งได้ให้ความหมายของการวิจัยเพื่อการเรียนรู้ ไว้ดังต่อไปนี้

-บูรณาการการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้อ

-การวิจัยเพื่อมุ่งแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเป็นครั้งๆไป ผลการวิจัยใช้ได้เฉพาะกลุ่มที่ทำการศึกษา เป็นการวิจัยปัญหาของเด็กในชั้นเรียนของตนเองเฉพาะชั้น

-การหาความรู้หรือวิธีการใหม่ ๆ รวมทั้งการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับสภาพการณ์ของการเรียนการสอนในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตนเอง โดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

ผ่องพรรณ ตรียมงคลกูร (2543 : 28) ได้สรุปลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการไว้ 4 ประการ ดังนี้

1.เป็นการวิจัยที่เน้นการมองสะท้อนกลับเกี่ยวกับสภาพการณ์หรือปัญหาที่ตนเองประสบอยู่ ไม่ใช่มุ่งพัฒนาความรู้ใหม่

2.เป็นการวิจัยที่ดำเนินการโดยผู้มีส่วนร่วมโดยตรงในหน่วยงานหรือองค์กรนั้น ๆ และควรเป็นการวิจัยร่วมกันของบุคคลทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

3.เป็นการวิจัยเพื่อหวังผลในการปรับปรุงหรือพัฒนาวิธีการปฏิบัติในหน่วยงานหรือองค์กรนั้น ๆ โดยตรง ซึ่งเป็นการมุ่งผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง เพื่อการพัฒนาตามแนวทางใดแนวทางหนึ่ง กล่าวคือ เป็นการปรับวิธีการเดิมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น หรือการเปลี่ยนแปลงไปสู่แนวทางการปฏิบัติการใหม่ ๆ

4.เป็นการวิจัยที่มีการทดสอบวิธีการปฏิบัติจริงในสถานที่จริงโดยทันทีและวิเคราะห์ผลการปฏิบัตินั้นโดยผู้วิจัยเอง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ(2544 : 8) ได้กล่าวถึงการวิจัยในชั้นเรียนว่ามีลักษณะสำคัญดังนี้

1.เป็นการวิจัยที่ไม่ได้มุ่งเน้นการพัฒนาความรู้ใหม่ แต่เน้นที่การสะท้อนปัญหาที่ครูประสบอยู่ อันได้แก่ปัญหาที่ครูพบขณะจัดการเรียนรู้ให้นักเรียน ซึ่งเป็นปัญหาที่ใกล้ชิดไม่ใช่ปัญหาจากภายนอก

2.เป็นการวิจัยที่ดำเนินการโดยครูคนเดียวหรือการมีส่วนร่วมของคณะครูและนักวิจัยภายนอกให้การสนับสนุนก็ได้

3.เป็นการวิจัยที่มุ่งผลในการปฏิบัติจริง มุ่งเน้นการปรับปรุงวิธีการเดิมให้เหมาะสมหรือเปลี่ยนแปลงวิธีการใหม่ที่ดีกว่า

4.เป็นการวิจัยที่มีการตรวจสอบวิธีการปฏิบัติงานโดยทันที และครูผู้ทำวิจัยเป็นคนวิเคราะห์และพิจารณาผลของการปฏิบัติงานที่ใช้กระบวนการวิจัยด้วยตนเอง

กล่าวโดยสรุปคือ เนื่องจากภาระหน้าที่หลักของครูคือการจัดการเรียนรู้ หรือการสอน ดังนั้นการวิจัยในชั้นเรียนของครูจะต้องไม่กระทบกระเทือนต่อภาระหน้าที่หลักของครู ครูต้องรู้จักบริหารเวลาให้มีประสิทธิภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการวิจัยของครูจะต้องเป็นวิธีการที่มีระบบไม่ยุ่งยากและเสียเวลามากเกินไป นอกจากนี้ครูพึงระลึกอยู่เสมอว่า การดำเนินการวิจัยในทุกขั้นตอนจะเกิดผลข้างเคียงที่ไม่พึงประสงค์ต่อนักเรียนหรือไม่ มากน้อยเพียงใด เพราะเป็นจริยธรรมในการวิจัยที่ครูต้องคำนึงอย่างมาคนั่นเอง

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (มปป.) ได้กล่าวถึงลักษณะที่สำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

- 1.เริ่มต้นจากปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน
- 2.ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องบ้างไม่ต้องมากมาย
- 3.ดำเนินการได้ในสภาพปกติหรือที่ผู้วิจัยมีความสะดวก
- 4.ไม่ขัดแย้งกับแบบแผนการวิจัย จะเปลี่ยนแปลงก็ได้
- 5.กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนและบุคคลทุกคนที่เกี่ยวข้อง
- 6.ใช้เวลาสั้น ๆ
- 7.วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเบื้องต้นและวิเคราะห์เนื้อหา
- 8.นักวิจัยเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุด

9.ผลการวิจัยที่นำไปใช้ในการปรับปรุงหรือแก้ปัญหการทำงานเฉพาะกลุ่มที่ศึกษา

ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์(2544 : 10 -11)ได้สรุปจากสุวิมล ว่องวานิชและอุทุมพร จามรมาน การวิจัยในชั้นเรียนมีลักษณะเฉพาะที่สำคัญหลายประการ สรุปได้ดังนี้

1.เป็นการวิจัยที่มีจุดเริ่มต้นมาจากการปฏิบัติงานสอน และข้อสงสัยของครูเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียน

2.เป็นการวิจัยที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อแสวงหาวิธีการปรับปรุงการเรียนของผู้เรียนและปฏิบัติงานสอนของครู

3.เป็นการวิจัยที่ดำเนินการวิจัยโดยตัวครูเองซึ่งอาจต้องร่วมมือกับเพื่อนครู ผู้ปกครอง หรือผู้เรียนด้วยกันก็ได้

4.เป็นการวิจัยที่มีกระบวนการขั้นตอนที่เชื่อถือได้โดยเริ่มต้นจากการวางแผน การทำ กิจกรรม การสังเกต และการสะท้อนผลที่ได้รับกับเพื่อนครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

5.เป็นการวิจัยที่ไม่เน้นรูปแบบที่เป็นทางการมากนัก และไม่เน้นทฤษฎีหรือหลักการ ต่าง ๆ แต่เป็นการใช้ดุลยพินิจของครูเองในการตัดสินใจเลือกใช้วิธีการต่าง ๆ

6.เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพมากกว่าการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดวิธีการแก้ปัญหาโดยอาศัยประสบการณ์ และตรวจสอบผลด้วยวิธีการเชิงปรนัยที่เชื่อถือได้

7.เป็นการวิจัยที่ใช้กลุ่มเป้าหมายในชั้นเรียน ไม่จำเป็นต้องสุ่มกลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย ในการวิจัยอาจมีเพียงคนเดียว เป็นกลุ่ม หรือทั้งชั้นก็ได้

8.เป็นการวิจัยที่ใช้ข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งข้อมูลที่ได้ส่วนใหญ่ เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ และสรุปข้อมูลตามที่มีผู้ให้เท่านั้น

9.เป็นการวิจัยที่ไม่เน้นการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติขั้นสูง แต่มักใช้วิธีการวิเคราะห์ เนื้อหา

10.เป็นการวิจัยที่ใช้ประสบการณ์ของครูผู้วิจัยและเพื่อนครู ทำการอภิปรายผลที่เกิดขึ้นและวิธีแก้ปัญหาที่จะนำไปใช้

11.เป็นการวิจัยที่ใช้ระยะเวลาอันสั้นในระหว่างที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตาม ปกติ บางครั้งอาจใช้เวลาเพียง 2-3 ชั่วโมงก็เสร็จแล้ว

12.เป็นการวิจัยที่นำผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียนทันที แล้วตรวจสอบผลที่เกิดขึ้น และผลการวิจัยก็ไม่เน้นการสรุปอ้างอิงไปถึงกลุ่มเป้าหมายอื่น

นอกจากนี้ บัญชา แสนทวี (2545 : 9) ได้สังเคราะห์จากผ่องพรรณ ตรียมงคล (ผ่องพรรณ ตรียมงคล, 2543 : 35-36) และสุวิมล ว่องวาณิช (สุวิมล ว่องวาณิช, 2544 : 12) ได้สรุปไว้ ดังนี้

1.ผู้ทำวิจัย ครูผู้สอนในห้องเรียนเป็นผู้ทำวิจัย โดยครูต้องการแก้ปัญหาปรับปรุง ปัญหาที่ครูพบด้วยกระบวนการวิจัยด้วยตัวของครูเอง มากกว่าเป็นความคิดของผู้อื่น หรือที่ เรียกว่า **ครูเป็นศูนย์กลางของกระบวนการวิจัยทั้งหมด** นั่นเอง

2.ขอบเขตของการวิจัย เนื่องจากเป็นปัญหาที่ครูต้องการแก้ไข ปรับปรุง ปัญหาที่ต้อง ทำการวิจัยอาจเป็นประเด็นเล็ก ๆ หรือใหญ่ก็ได้ แต่ผลที่ได้จะมีความหมายกับการจัดการเรียน การสอนของครูโดยตรง ทั้งนี้ครูอาจศึกษาปัญหาของผู้เรียน ตัวครูผู้สอนกระบวนการเรียน การสอนหรือสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งอาจจะเป็นการศึกษาเฉพาะนักเรียนคน เดียว ทั้งห้องเรียน หรือหลายห้องเรียนที่ครูรับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนได้

3.จุดมุ่งหมายของการวิจัยมุ่งพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับ นักเรียน

4.กระบวนการวิจัยมีขั้นตอนที่ชัดเจนตั้งแต่การวางแผน ปฏิบัติตามแผน สังเกตผล และสะท้อนความคิด มีการเชื่อมโยงระหว่างการสะท้อนความคิดกับการปฏิบัติ ทั้งก่อนระหว่าง และหลังปฏิบัติงานมีกระบวนการที่ดำเนินการอย่างรวดเร็ว มีความยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับสภาพการจัดการเรียนการสอน และที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ การวิจัยต้องดำเนินไปพร้อม ๆ กับการเรียนการสอนตามปกติ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนที่ผู้เรียนไม่มีความรู้สึกว่าตนเองอยู่ในสภาวะของการวิจัย

5.การนำผลการวิจัยไปใช้ ผลที่ได้จากการวิจัยนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครู ผู้ทำการวิจัย ไม่ได้มุ่งหวังผลการวิจัยไปใช้ในวงกว้าง หรือเป็นข้อสรุปที่ครูคนอื่น ๆ จะนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยตรง หากครูคนอื่นต้องการนำไปใช้ควรมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม หรือพื้นฐานประสบการณ์ธรรมชาติของครูที่นำไปใช้นั่นเอง

จากลักษณะความสำคัญของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสรุปแล้ว ลักษณะสำคัญของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน คือ การวิจัยเล็กๆ ที่ครูลงมือทำเอง ใช้ระยะเวลาสั้น ๆ ไม่เน้นแบบแผนการวิจัย มุ่งแก้ปัญหาในชั้นเรียน นำผลไปใช้ได้ทันที การวิจัยทำควบคู่กันไปกับการเรียนการสอนตามปกติการวิจัยไม่เน้นสรุปอ้างอิง ไปยังกลุ่มเป้าหมายอื่น มีนวัตกรรมเกิดขึ้นใหม่ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

ข้อตกลงเบื้องต้นของการทำวิจัยปฏิบัติการ

การวิจัยปฏิบัติการจึงมีข้อตกลงเบื้องต้นที่สำคัญดังต่อไปนี้

- 1.การพัฒนาวิชาชีพจึงจำเป็นต้องมีการศึกษาเชิงวิพากษ์(การทำวิจัย)เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในอดีต ปัจจุบันและอนาคต
- 2.ผู้ปฏิบัติต้องมีส่วนเกี่ยวข้องในการนิยามปัญหา และพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานในวิชาชีพของตนเอง
- 3.ชุมชนที่เกี่ยวข้องทั้งหมด(ผู้รับบริการ พ่อแม่ นักเรียน)จำเป็นต้องเกี่ยวข้องในการพัฒนาการให้บริการของโรงเรียน
- 4.การพัฒนาวิชาชีพแก่บุคลากรเป็นรายบุคคล เป็นสิ่งจำเป็นและต้องอยู่ในบริบทของการปฏิบัติงาน และโครงสร้างของสถาบันนั้น ๆ
- 5.การวิจัยปฏิบัติการเป็นวิธีการที่มีผลงานในการพัฒนาการปฏิบัติงานในสถาบันและวิชาชีพ(อ้างอิงจากสุมิล ว่องวาณิช, 2544 : 15)

รูปแบบของการวิจัยในชั้นเรียน (2544 : 8-10) คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ให้แนวทางไว้ดังนี้

การวิจัยในชั้นเรียนในลักษณะการวิจัยเชิงปฏิบัติการทางการศึกษา อาจแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ โดยจำแนกตามผู้ดำเนินการวิจัยและเป้าหมายในการแก้ไขปัญหา ดังนี้ คือ การวิจัยปฏิบัติการโดยครูเพียงคนเดียว(Individual Teacher Action Research)การวิจัยปฏิบัติการระดับ

โรงเรียนการวิจัยปฏิบัติการแบบร่วมมือ(Collaborative Action Research)การวิจัยปฏิบัติการระดับโรงเรียน (Statewide Action Research)

1.การวิจัยโดยครูเพียงคนเดียว (Individual Teacher Action Research)

การทำวิจัยปฏิบัติการลักษณะเช่นนี้ เป็นการวิจัยที่จัดทำขึ้นเมื่อครูพบปัญหาในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนแล้ว ครูต้องการที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้กระบวนการวิจัยด้วยตัวของครูเองหรือครูที่ต้องการที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยขอความช่วยเหลือโดยขอความช่วยเหลือหรือมีผู้คอยให้คำปรึกษา

เป้าหมายการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนรู้ วิธีการสอนหรือสื่อการเรียนรู้ รวมทั้งการเรียนรู้และพฤติกรรมของนักเรียน โดยครูต้องพยายามคิดค้นเทคนิคหรือวิธีการแก้ไขปัญหาให้ผู้เรียนมีความสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพที่มีอยู่โดยอาศัยข้อมูลจากหลายๆแหล่งทั้งข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ผู้ปกครอง หรือสภาพแวดล้อมที่บ้าน ในขั้นตอนการทำงานทั้งหมดเป็นความสามารถที่จะใช้ข้อมูลและการแปลผลข้อมูลของครูเพียงคนเดียว การวิจัยประเภทนี้เรียกว่าการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research)โดยเน้นให้ครูใช้ห้องเรียนของตนเอง เป็นเสมือนห้องทดลอง การปรับปรุงทั้งการสอนและการเรียนของผู้เรียน ผู้ที่ได้รับประโยชน์โดยตรงคือผู้เรียน ขณะเดียวกันยังส่งผลให้ครูได้พัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วยโดยรูปแบบการวิจัยสามารถศึกษาจากนักเรียนเพียงคนเดียว(Case Study)หรือศึกษาวิจัยทั้งห้องเรียน ซึ่งแล้วแต่ขนาดผลกระทบของปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนนั่นเอง

2.การวิจัยในชั้นเรียนแบบร่วมมือ(Collaborative Action Research)

การวิจัยในชั้นเรียนในลักษณะนี้ เป็นการวิจัยที่จัดทำขึ้นเมื่อครู 2 คน พบปัญหาในการจัดการเรียนรู้ที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน จากนั้นจึงวางแผนการทำงานวิจัยร่วมกัน ครูที่ทำวิจัยลักษณะนี้อาจอยู่ในโรงเรียนเดียวกันหรือต่างโรงเรียนกันก็ได้ แต่ต้องมีปัญหาที่มุ่งเน้นแก้ไขเหมือนกัน

การวิจัยในชั้นเรียนแบบร่วมมือจึงเป็นการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียนหนึ่งชั้นเรียนหรือหลายชั้นเรียนก็ได้ ดังนั้นจำนวนของครูที่เข้าร่วมวิจัยจึงมีตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป นอกจากนี้ในการดำเนินการวิจัยจะนำผู้ที่สามารถให้ข้อมูลหรือข้อเสนอแนะมาร่วมในกระบวนการวิจัยด้วย เช่น ผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ปกครอง เป็นต้น การวิจัยลักษณะนี้จะมีประโยชน์ที่จะช่วยพัฒนาทักษะการวิจัยและเทคนิคการดำเนินงานของครูผู้สอนด้วย เนื่องจากทีมวิจัยประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมุมมองต่างกัน จึงเป็นประโยชน์ในด้านการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างนักวิจัย

3.การวิจัยปฏิบัติการระดับโรงเรียน(School - wide Action Research)

การวิจัยปฏิบัติการระดับโรงเรียนเป็นการวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาของโรงเรียนโดยมีผู้บริหารเป็นหัวหน้าทีม โดยคณะวิจัยประกอบด้วยคณะครู บุคลากรอื่นในโรงเรียน รวมทั้งชุมชนและคณะที่ปรึกษาจากภายนอก

การวิจัยปฏิบัติการระดับโรงเรียน จะเน้นการปรับปรุง/พัฒนาโรงเรียนใน 3 ด้าน คือ การปรับปรุงหรือพัฒนาโรงเรียน การพัฒนานักเรียนและการเพิ่มพูนความรู้ของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ การวิจัยในระดับโรงเรียนเป็นการวิจัยที่ซับซ้อนที่สุดที่มุ่งหวังให้บุคลากรทุกคนของโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำวิจัย อย่างไรก็ตาม การวิจัยในระดับโรงเรียนนี้จะเอื้อประโยชน์ให้บุคลากรของโรงเรียนสามารถทำงานเป็นทีมได้ มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และความคิดเห็นซึ่งกันและกันทำให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนรับรู้ถึงปัญหาของโรงเรียน อันจะนำไปสู่การร่วมกันปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์และความสำเร็จของโรงเรียนต่อไป

การเปรียบเทียบการวิจัยในชั้นเรียนกับการวิจัยทางการศึกษา อุทุมพร จามรมาน (2544 :2-4) ได้เปรียบเทียบการวิจัยในชั้นเรียน/โรงเรียนเหมือนหรือต่างจากการวิจัยทางการศึกษา ดังนี้

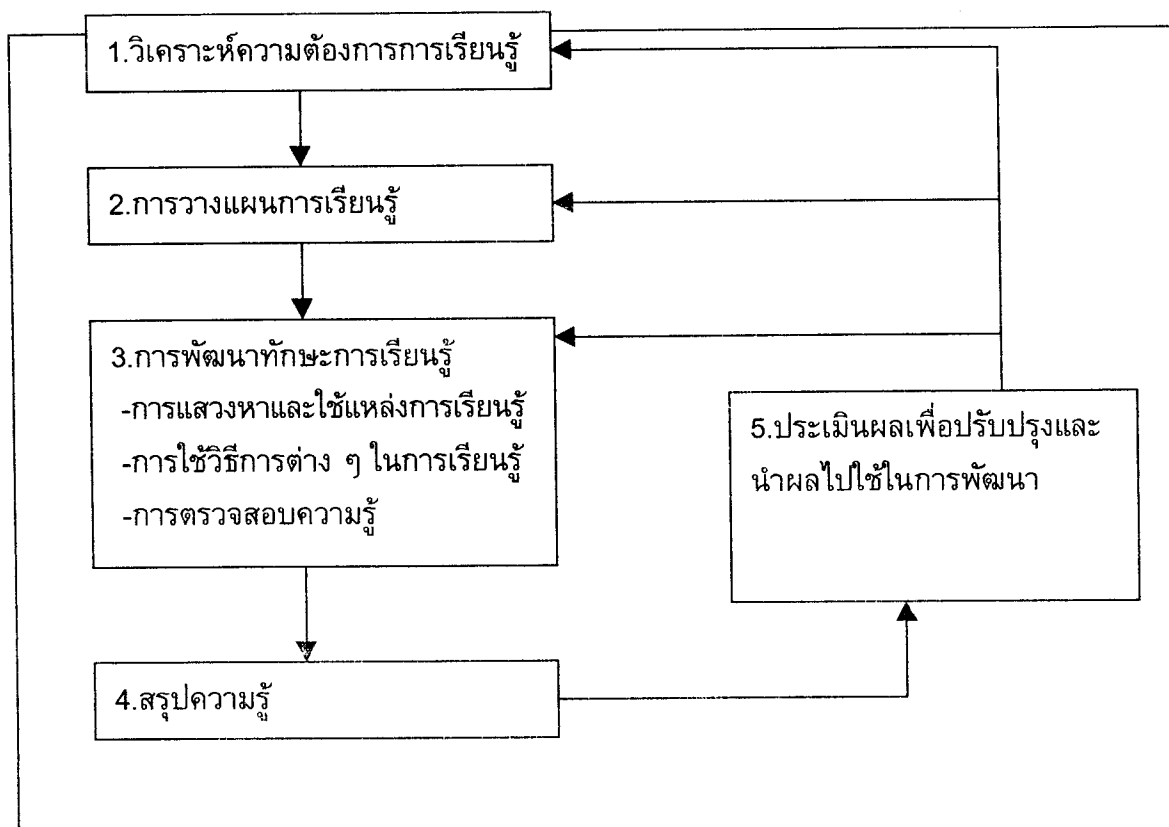
	การวิจัย	
	ในชั้นเรียน/โรงเรียน	ทางการศึกษา
1.ผู้ทำ	ครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน	นักการศึกษา/นักวิจัยทางการศึกษา
2.ทำอะไร	แก้ปัญหา/เสริมนักเรียนบางคน/ครูบางคน/ผู้บริหารโรงเรียน/ศึกษานิเทศก์บางคนในเรื่องเล็กแต่สำคัญ	หาข้อมูลเพื่อพัฒนานักเรียนกลุ่มใหญ่/ครูกลุ่มใหญ่/ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มใหญ่/ศึกษานิเทศก์กลุ่มใหญ่ในเรื่องที่สำคัญและใหญ่เพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่สำคัญ
3.ทำเมื่อไร	เมื่อพบปัญหา	เมื่อมีงบประมาณ แรงงาน เวลา
4.เริ่มอย่างไร	มีปัญหาค้นหาสาเหตุได้	ประเด็นที่ต้องทำเพื่อกำหนดนโยบายหรือแก้ไขปัญหาใหญ่ๆ
5.ทำอย่างไร	พบปัญหาแก้ หาสาเหตุเลือกวิธีแก้ที่เหมาะสมที่สุดลงมือแก้ จดบันทึกทำรายงาน 2-3 หน้า	มีปัญหาค้นหาสาเหตุเลือกวิธีแก้ที่เหมาะสมที่สุดลงมือแก้ จดบันทึกทำรายงาน 2-3 หน้า
6.ความยาว	2-3 หน้า	หน้าพจนานุกรม แบ่งหลายบท หลายตอน
7.ผู้ได้ประโยชน์	นักเรียนบางคน ครูบางคน ศึกษานิเทศก์บางคน ผู้บริหารโรงเรียนบางคน	ผู้อยู่ในวงการการศึกษา
8.งบประมาณ	ไม่ต้อง	ต้องมี

	การวิจัย	
	ในชั้นเรียน/โรงเรียน	ทางการศึกษา
9.ผู้ช่วย	ไม่ต้อง	ต้องมี
10.คุณสมบัติของผู้ทำวิจัย	มีความรู้ในวิธีการแก้และมีเวลาแก้ไข	มีความรู้ในเนื้อหาที่จะทำวิจัยและมีเทคนิคการวิจัย ตลอดจนมีเวลาเพียงพอ
11.ทำไปทำไม	เพื่อแก้ไข ปรับปรุงพัฒนาแล้วจึงรวบรวม สังเคราะห์เพื่อไปขอผลงานในภายหลัง	เพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่
12.ประเภท	เป็นการวิจัยที่อยู่ในประเภทการวิจัยเชิงคุณลักษณะ(Qualitative Research)ซึ่งเป็นวิจัยเชิงมนุษยวิทยา	เป็นการวิจัยที่อยู่ในประเภทการวิจัยเชิงคุณลักษณะ หรือ เชิงปริมาณก็ได้ ส่วนใหญ่อยู่ในประเภทการวิจัยเชิงปริมาณ
13.ขนาด	เล็ก ๆ	ใหญ่
14.ผู้ร่วมงาน	ตัวผู้ทำ	นักวิจัยและผู้ช่วยนักวิจัย/ผู้อื่น
15.จำนวนงานวิจัย	มาก ทำได้ทุกวัน /ทุกสัปดาห์	น้อยเพราะใช้เวลานานในการทำแต่ละเรื่อง

จากการเปรียบเทียบสามารถสรุปได้ว่าการวิจัยในชั้นเรียนกับการวิจัยทางการศึกษาเหมือนกัน คือ เพื่อพัฒนาผู้เรียน และเมื่อมีปัญหาหรือพบปัญหา ส่วนที่แตกต่างกัน คือ ผู้ทำการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยในชั้นเรียน ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเนื้อหา ไม่เคร่งครัดสถิติ ส่วนวิจัยทางการศึกษาใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลและใช้แบบแผนการวิจัยและใช้งบประมาณ

รูปแบบของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

1.การใช้การวิจัยในกระบวนการเรียนรู้ เป็นการบูรณาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ โดยการหาความรู้หรือวิธีการใหม่ ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ไว้กับสภาพการณ์ของการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหา/พัฒนาที่เกิดจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตนเอง มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

ภาพประกอบ 2 รูปแบบของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการการเรียนรู้ ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียน ต้องทราบความต้องการการเรียนรู้ของตนเอง มีการลำดับความสำคัญก่อนหลังตามความจำเป็นและความสำคัญให้ได้เป็นลำดับแรก และกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ได้

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการเรียนรู้ ขั้นตอนนี้ผู้เรียนต้องรู้จักการวางแผนการเรียนรู้ของตนเองว่า มีเป้าหมายเรื่องใด มีเวลามากน้อยเพียงใด มีแหล่งเรียนรู้ที่ใดบ้าง ต้องใช้สื่อใดบ้างและเมื่อมีปัญหาจะสามารถปรึกษาใคร เมื่อได้รับความรู้จะใช้ความรู้นั้นได้อย่างไร ตลอดจนวางแผนไปถึงการนำความรู้ที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนาอย่างไร

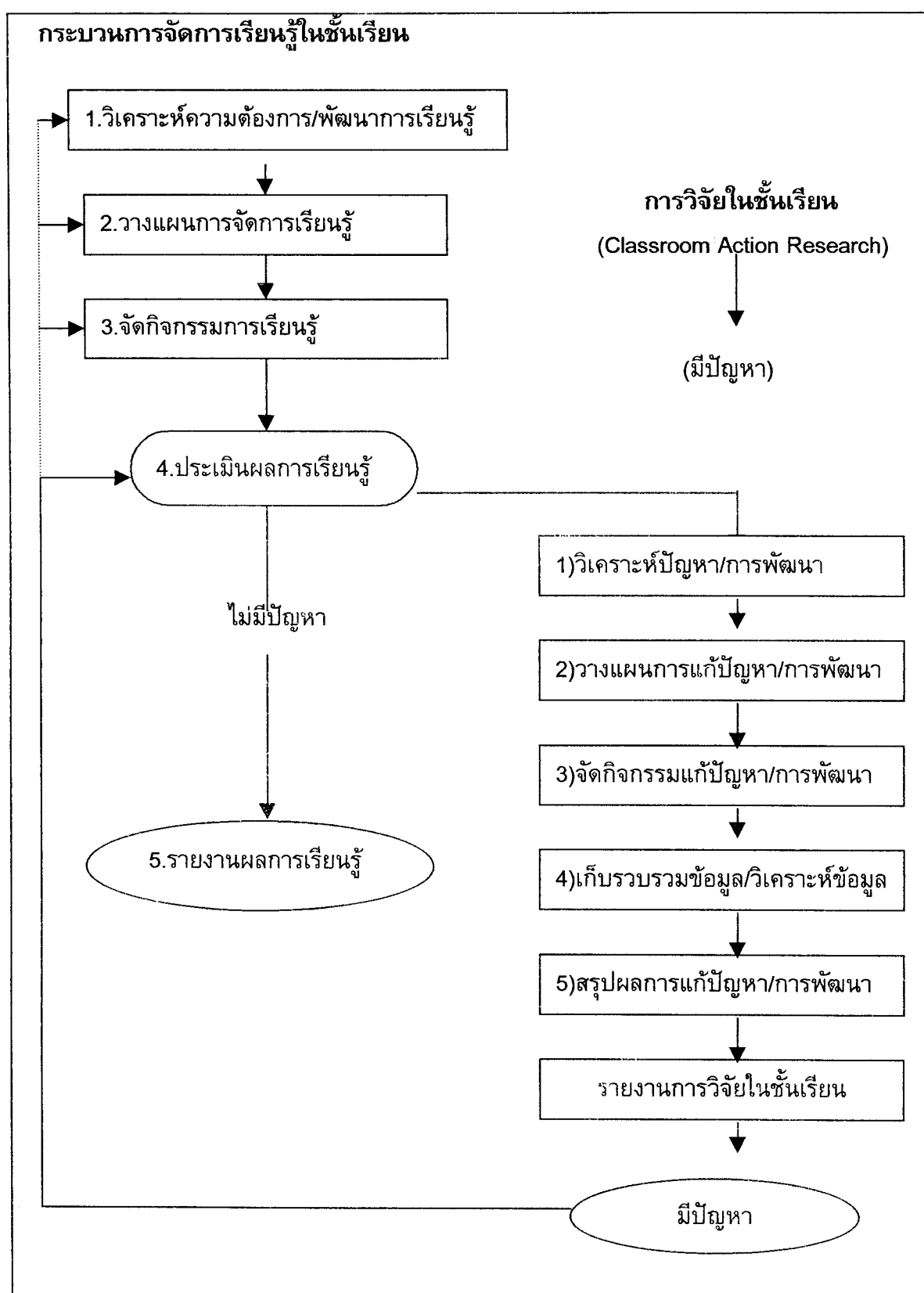
ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนการปฏิบัติในการแสวงหาความรู้ตามที่ได้วางแผนไว้ ซึ่งอาจใช้วิธีการต่าง ๆ ในการเรียนรู้ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การบันทึกข้อความ การสรุปความ ฯลฯ จากการใช้แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ศูนย์วิทยากร สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อบุคคลและสื่อเทคโนโลยี เป็นต้น เมื่อได้ความรู้แล้วควรมีการตรวจสอบความรู้ที่ได้เพื่อยืนยันความถูกต้อง และตัดสินใจเลือกความรู้ไปใช้ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4 การสรุปความรู้ เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนสรุปความรู้และนำเสนอความรู้ที่ได้จากการค้นคว้าในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสม เช่น รูปภาพ แผนภาพ แผนภูมิ ฯลฯ และอาจใช้เครื่องมือช่วยในการนำเสนอ

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลเพื่อปรับปรุงและนำไปใช้ในการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนประเมินกระบวนการเรียนรู้ของตนเองในระหว่างการเรียนรู้ทุกขั้นตอนเพื่อนำไปสู่การปรับปรุง รวมถึงการนำความรู้ที่ได้ไปใช้พัฒนางานต่อไป

สรุปได้ว่ารูปแบบของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ การใช้การวิจัยในกระบวนการวิจัยการเรียนรู้ เป็นการบูรณาการ การจัดการเรียนการสอน โดยใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และมีขั้นตอนที่มีแบบแผนในการทำวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 มาตรา 24 คือ ผู้สอนกับผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน

2.การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เป็นการวิจัยเพื่อมุ่งแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเป็นครั้ง ๆ ไป เป็นการวิจัยปัญหาของเด็กในชั้นเรียนของตนเองเฉพาะชั้น ซึ่งมีทั้งปัญหาหรือต้องการพัฒนาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ หรือปัญหาหรือการพัฒนาด้านความประพฤติ พฤติกรรม หรือบุคลิกภาพที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ครูผู้สอนจำเป็นต้องหาความรู้หรือวิธีการใหม่ ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ของการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนของตนเองและการแก้ปัญหา การพัฒนาดังกล่าวต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล ซึ่งต้องอาศัยวิธีการทางวิจัย โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

ภาพประกอบ 3 กระบวนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนและการวิจัยในชั้นเรียน

กระบวนการการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

1.การกำหนดปัญหาความจำเป็นความต้องการในการพัฒนาโดยการศึกษาสภาพปัญหาทั้งด้านผลสัมฤทธิ์หรือความประพฤติ พฤติกรรมหรือบุคลิกภาพของผู้เรียนเพื่อหาลักษณะของปัญหา หรือจุดที่ต้องพัฒนา สาเหตุของปัญหาที่แท้จริงและนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการวางแผนและการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ (นวัตกรรมการศึกษา) หรือกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนที่ครูผู้สอนต้องการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการแก้ปัญหา/พัฒนาเป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนต้องสร้างหรือปรับปรุง/พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้(นวัตกรรมการศึกษา) บนพื้นฐานของแนวคิด/ทฤษฎีเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นได้ว่ากลุ่มผู้เรียนที่ครูผู้สอนต้องการพัฒนาได้รับการพัฒนาการเรียนรู้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการของศาสตร์ในสาขาที่เกี่ยวข้องแล้ว

3.การจัดกิจกรรมแก้ปัญหา/พัฒนาเป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนนำกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้(นวัตกรรมการศึกษา) ที่ผ่านการปรับ/พัฒนาเรียบร้อยแล้วนำไปสู่การปฏิบัติการจัดกิจกรรมการแก้ปัญหา/พัฒนาการเรียนรู้ในกลุ่มผู้เรียนที่ต้องการพัฒนา เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีคุณลักษณะตามเป้าหมายที่หลักสูตรต้องการ

4.การวัดผล/ประเมินผล เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนมีผลการเรียนรู้และพฤติกรรมหรือคุณลักษณะตามหลักสูตรที่คาดหวังหรือไม่ ครูผู้สอนจะเป็นผู้วัดผล/ประเมินผลการเรียนรู้และเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ วิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งสรุปผลการแก้ปัญหา /พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีการและแบบวัดต่าง ๆ อาทิ แบบทดสอบ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม รวมทั้งการจดบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นต้น ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมแก้ปัญหา/พัฒนาการเรียนรู้เฉพาะรายกรณีนั้น ๆ เป็นสำคัญ

5.รายงานผลการวิจัยในชั้นเรียน ครูผู้สอนต้องเขียนขึ้นเมื่อครูผู้สอนเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูผู้สอนต้องเขียนสรุปผลการวิจัย หากพบว่าผู้เรียนไม่เกิดการเรียนรู้และหรือมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ครูผู้สอนจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือทันทีหรืออาจต้องใช้ในการวิจัยในชั้นเรียน(Classroom Action Research) ช่วยในการแก้ปัญหา/พัฒนาการเรียนรู้กลุ่มผู้เรียนดังกล่าวซ้ำอีกครั้งหรือหลาย ๆ ครั้ง จนกว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ตามหลักสูตรอย่างแท้จริง

สรุปได้ว่ากระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้เป็นการวางแผนการวิจัย กำหนดขั้นตอนในการวิจัย ดำเนินการตามแผนถ้าไม่ได้ผลให้ใช้วิธีแก้ปัญหาใหม่

กระบวนการในการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ

สังเคราะห์จากวงจรการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการของLewin(เลวินและคณะ) สรุปกระบวนการในการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นค้นหา/กำหนด แนวคิดและประเด็นปัญหาการวิจัย(Identifying and Clarifying the General Idea and Problem)โดยผู้วิจัยต้องรวบรวมความคิดได้แจ่มชัด ว่าปัญหาที่แท้จริงคืออะไร เกิดขึ้นกับใคร เกิดขึ้นกับครู นักเรียน เนื้อหาหรือสภาพแวดล้อม

ขั้นที่ 2 ขั้นวางแผน(Planing)เพื่อแสวงหากลวิธีในการแก้ปัญหาด้วยเทคนิควิธีการวิจัย

ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติการวิจัย(Implementation of Strategies or Act and Observe)เป็นขั้นที่ผู้วิจัยนำกลวิธีที่เกิดขึ้นไปดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 4 ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ(Reflection)เป็นขั้นที่แสดงผลการดำเนินการว่าได้ผลอย่างไร สามารถแก้ปัญหาได้มากน้อยเพียงใด เกิดปัญหาและอุปสรรคอย่างไร เป็นการประเมินประสิทธิภาพของกลวิธีที่ได้วางแผนไว้(อ้างอิงจากสุนีย์ เหมะประสิทธิ์ เอกสารการอบรม)

ครุรักษ์ อภิรักษ์ (2544 : 7)ได้กล่าวถึง ขั้นตอนในการทำวิจัยในชั้นเรียน มีดังนี้

- 1.กำหนดปัญหา ระบุปัญหา
- 2.ตั้งจุดประสงค์
- 3.ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 4.ตั้งสมมติฐาน
- 5.ออกแบบการวิจัย(ระเบียบวิธีวิจัย)
 - ออกแบบและสร้างเครื่องมือ
 - แบบแผนการวิจัย(ลักษณะข้อมูล-นิยามตัวแปร)
 - ออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูล
- 6.เขียนรายงานการวิจัย

ประโยชน์ของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

สุวิมล ว่องวาณิช (2544 : 15) ได้สรุปไว้ว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ช่วยในการพัฒนาวิชาชีพครู เนื่องจากให้ข้อค้นพบที่ได้จากกระบวนการสืบค้นที่เป็นระบบและเชื่อถือได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้ และครูเกิดการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนาผู้ที่มีส่วนร่วมนำไปสู่การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ และด้วยหลักการสำคัญของการวิจัยปฏิบัติการที่เน้นการสะท้อนผล ทำให้การวิจัยแบบนี้ส่งเสริม

บรรยากาศของการทำงานแบบประชาธิปไตย ที่ทุกฝ่ายเกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และยอมรับในข้อค้นพบร่วมกัน

ชาติรี เกิดธรรม (2544 :20) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียนว่ามีหลายประการ ดังนี้

1.ทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมากยิ่งขึ้น เพราะครูผู้สอนสามารถใช้นวัตกรรมสื่อการสอน วิธีการหรือเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ที่มีคุณภาพ ในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาการเรียนการสอน

2.ครูพัฒนางานของตนเองให้มีมาตรฐานมากยิ่งขึ้นและสามารถใช้เป็นผลงานทางวิชาการเพื่อเสนอขอตำแหน่งให้สูงขึ้นได้

3.ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและส่งเสริมตามศักยภาพสูงสุดของผู้เรียน

4.เป็นข้อมูลในการปรับปรุง การบริหาร หรือการพัฒนาการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ได้กล่าวว่าการวิจัยในชั้นเรียนมีประโยชน์ดังนี้

1.ช่วยให้ครูมีพลังอำนาจในการแก้ปัญหาในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น สามารถแก้ปัญหาในชั้นเรียนได้ทันทั่วทั้งที่มีประสิทธิภาพ

2.ช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.ช่วยให้ครูทำงานได้อย่างเป็นระบบ ประสบความสำเร็จในการทำงาน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของและภาคภูมิใจในวิธีการที่นำมาใช้

4.ช่วยให้โรงเรียนสามารถกำหนดนโยบายหรือมาตรการต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม โดยมีผลการวิจัยรองรับ

5.ช่วยให้ผู้เรียนได้รับการแก้ไข้ปัญหาและพัฒนาอย่างสมบูรณ์เต็มศักยภาพทั้งในด้านความรู้ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สาระประโยชน์ของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสามารถสรุปได้ว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียน ต่อตัวครูผู้สอนที่พัฒนาการเรียนการสอน เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ขึ้น หรือเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ ที่จะทำให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ช่วยให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวผู้เรียน

ข้อจำกัดของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

สุวิมล ว่องวาณิช (2544 : 16)ได้ให้ข้อจำกัดของการวิจัยปฏิบัติการว่า แม้การวิจัยปฏิบัติการจะมีประโยชน์มากมาย แต่โดยธรรมชาติและหลักการของการวิจัยปฏิบัติการก็ส่งผลให้เกิดข้อจำกัดของการวิจัยแบบนี้หลายประการเช่นกันดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.การมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติการ ซึ่งเป็นหลักสำคัญของการวิจัย ส่งผลกระทบต่อขอบเขตและขนาดของงานวิจัย การวิจัยแบบนี้มักจะมีขนาดเล็ก ซึ่งทำให้มีผลต่อความเป็นตัวแทนของข้อค้นพบ จึงก่อให้เกิดข้อจำกัดในการสรุปอ้างอิงผลการวิจัย

2.งานวิจัยทั่วไปไม่ยอมให้มีตัวแปรภายนอกส่งผลกระทบวน โดยมีการออกแบบการวิจัยให้สามารถควบคุมตัวแปรภายนอกได้ และก็สามารถดำเนินการจัดกระทำได้ เนื่องจากงานวิจัยแบบนี้ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน แต่สำหรับการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนมักมีปัญหาในประเด็นนี้ เนื่องจากสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนจะปล่อยให้ไปตามธรรมชาติ ข้อค้นพบที่ได้รับบางครั้งไม่สามารถยืนยันได้หนักแน่นกว่าเนื่องจากมาจากปัจจัยใดแต่ทราบได้ที่ปัญหาในชั้นเรียนหมดไป ก็ถือว่าการวิจัยครั้งนี้ประสบความสำเร็จ

3.ธรรมชาติของงานวิจัย ถูกกำหนดด้วยเงื่อนไขที่มีเรื่องของคุณธรรมเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยในการทำงาน ทำให้การทดลองต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานอาจทำได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากสิ่งที่ทดลองก็ยังไม่ได้มีการตรวจสอบยืนยันในผลที่จะเกิดขึ้น ว่าจะเป็นไปได้ในทิศทางใด

4.มีการวิพากษ์กันมากเกี่ยวกับเจ้าของผลงานวิจัย และมีการหวั่นเกรงกันว่าจะมีการแย่งผลงานวิจัยเนื่องจากเป็นงานวิจัยที่มีกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ปฏิบัติกับผู้วิจัยภายนอก เพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าว ผู้ที่มีส่วนร่วมในการวิจัยไม่ว่าจะเป็นครุฑักวิจัยหรือนักวิชาการต้องทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนและตกลงในเรื่องนี้ให้เข้าใจตรงกัน

5.กระบวนการวิจัยปฏิบัติการไม่ได้แยกครูออกมาจากการวิจัย เนื่องจากผู้วิจัยต้องเกี่ยวข้องในการทำงานของตนเองและผู้อื่นตลอดเวลา การวิจัยปฏิบัติการจึงเป็นการเพิ่มภาระงานของครูมากขึ้นจากการทำงานปกติ โดยเฉพาะในช่วงแรกของการวิจัยที่ครุฑักวิจัยต้องวิเคราะห์สภาพปัญหาและกำหนดแนวทางการแก้ไข เพื่อให้การทำวิจัยไม่เป็นภาระสำหรับครูมากเกินไปต้องมีการออกแบบการวิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนให้มากที่สุด

ครุฑักษ์ อภิรัช (2544 :9) ได้ให้ข้อจำกัดของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

1.ครูที่ขาดความรู้และทักษะพื้นฐานทางการวิจัย และอยู่ห่างไกลแหล่งความรู้ หรือขาดผู้รู้ที่สามารถให้คำแนะนำได้ จะประสบปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.การบริหารหลักการด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนของโรงเรียน อาจเป็นพันธนาการที่ทำให้ครูไม่สามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนได้

3.การวิจัยในชั้นเรียนเป็นงานต้องใช้ทั้งพลังใจทุ่มเทอย่างเต็มที่ รวมทั้งยังต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้ร่วมงานและผู้บริหารโรงเรียนอีกด้วย

4.การวิจัยในชั้นเรียนมีขอบเขตจำกัดเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งมีจำนวนน้อยทำให้คำตอบที่ได้จากการวิจัยไม่สามารถอ้างอิงเป็นสากลได้

5.เนื่องจากครุฑักมีภาระงานในแต่ละวันเป็นอันมากทั้งการเรียนการสอนและงานโครงการอื่น ๆ ทำให้เหลือเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลน้อย

6.ครูอาจคิดว่าการวิจัยเป็นบทบาทของนักวิชาการที่ต้องมีความรู้ในการวิจัยโดยตรง มีประสบการณ์หรือมีการศึกษาสูง จึงจะเลยต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน

7.การวิจัยในชั้นเรียน เป็นงานที่ต้องอาศัยเวลาในการรอคอยด้วยความอดทน ดังนั้น ครูที่ใจร้อนต้องการคำตอบเร็วหรือใจเร็วด่วนสรุป ก็จะทำให้ไม่ได้หรือได้คำตอบที่ผิดพลาด

สรุปได้ว่าข้อจำกัดของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนนั้นมีหลายประการคือ การวิจัยเป็นภาระสำหรับครูเพราะกระบวนการวิจัยไม่ได้แยกจากการเรียนการสอน ทำให้ครูมีเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลน้อย และครูขาดความรู้และทักษะพื้นฐานของการวิจัย และอยู่ไกลจากแหล่งความรู้ก็ยังมีภาระในหน้าที่การงานสนับสนุนการสอนและโครงการอื่น ๆ ของโรงเรียนอีกด้วย

คำแนะนำในการวิจัยในชั้นเรียน

ครุรักษ์ อภิรักษ์ (2544 : 9) ได้ให้คำแนะนำในการวิจัยสำหรับครูที่ยังไม่มีประสบการณ์ในการทำวิจัย มองเห็นประโยชน์และความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนและต้องการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง อาจเริ่มต้นได้ดังนี้

- 1.ฝึกตนให้เป็นคนช่างสังเกต ช่างสงสัย เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนในชั้นเรียนของตนเอง
- 2.มีความมุ่งมั่นตั้งใจแน่วแน่และกระตือรือร้น สนใจศึกษาหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับข้อสงสัย
- 3.นำข้อสงสัยมาตั้งประเด็นปัญหาให้ชัดเจนว่าปัญหาที่แท้จริงคืออะไร และมีสาเหตุมาจากอะไร
- 4.ปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนครู หรือผู้ปกครอง หรือแม้กระทั่งตัวผู้เรียนเอง เกี่ยวกับปัญหาที่สงสัย เพื่อความมั่นใจในความชัดเจนของปัญหา
- 5.จัดทำโครงการวิจัยที่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ และมองเห็นภาพของงานตลอดแนว
- 6.หาโอกาสศึกษาดูงานเกี่ยวกับงานวิจัยที่มีผู้ทำไว้แล้ว หรือแลกเปลี่ยนผลงานวิจัยของตนเองกับเพื่อนครูด้วยกัน

จากคำแนะนำในการวิจัยในชั้นเรียนหรือการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนนี้ ครูผู้ทำวิจัยต้องฝึกให้เป็นคนช่างสังเกตเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียน มีความตั้งใจจริง วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา อีกทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครู จัดทำโครงการวิจัยอย่างมีระบบ และหาโอกาสศึกษาดูงานวิจัยของผู้อื่น

3.นโยบายการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (2542-2544)

1.นโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัย โดยใช้รูปแบบการวิจัยที่หลากหลายเพื่อพัฒนานโยบายและการดำเนินการตามนโยบายของหน่วยงานทุกระดับ หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การบริหาร และการจัดการ การนิเทศการศึกษา การวัดผลและประเมินผลความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบุคคล ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ

เป้าหมายที่ 1

มีการวิจัยเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามนโยบายและการพัฒนานโยบายของหน่วยงานทุกระดับ

มาตรการ

- 1.ให้มีการวิจัยตามนโยบายประกันคุณภาพ ประกันประสิทธิภาพ ประกันโอกาส และประกันความปลอดภัย
- 2.ให้มีการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้
- 3.ให้มีการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในหน่วยงานทุกระดับ
- 4.ให้มีการวิจัยความเป็นไปได้ในการปฏิบัติการตามนโยบายของหน่วยงานทุกระดับ
- 5.ให้มีการวิจัยเพื่อประเมินผลการปฏิบัติการตามนโยบายของหน่วยงานทุกระดับ
- 6.ให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงบประมาณและการลงทุนทางการศึกษา
- 7.ให้มีการวิจัยเกี่ยวกับความสูญเปล่าทางการศึกษา
- 8.ให้มีการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการจัดการ และการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 9.ให้มีการสังเคราะห์งานวิจัยที่สร้างองค์ความรู้ เพื่อเอื้อต่อการจัดการศึกษาของหน่วยงานทุกระดับ

เป้าหมายที่ 2

มีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนทุกกลุ่มและทุกระดับการศึกษา

มาตรการ

- 1.ให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการนำเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำริเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชน
- 2.ให้มีการวิจัยรูปแบบการดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชน

3.ให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านวิชาชีพที่จะเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพของผู้เรียน

4.ให้มีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้

5.ให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพครบทุกด้าน

6.ให้มีการวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

7.ให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ

8.ให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรครอบครัวศึกษา

9.ให้มีการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างทักษะชีวิตของผู้เรียน

10.ให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบวิถีประชาธิปไตยของผู้เรียน

11.ให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และสำนึกในความเป็นไทย

12.ให้มีการวิจัยเกี่ยวกับการเสริมสร้างจิตสำนึก ที่ถูกต้องในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

13.ให้มีการทำวิจัยในชั้นเรียน

เป้าหมายที่ 3

มีการวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

มาตรการ

1.ให้มีการวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทุกกลุ่มทุกระดับ

2.ให้มีการวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของครูให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้

3.ให้มีการวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ เจตคติ และวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา

4.ให้มีการวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อพัฒนารูปแบบการใช้แหล่งความรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

เป้าหมายที่ 4

มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการวัดและประเมินผลการศึกษา

มาตรการ

1.ให้มีการวิจัยเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลผู้เรียนทุกกลุ่ม ทุกระดับการศึกษา

2.ให้มีการวิจัยเกี่ยวกับการวัดและประเมินศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษา

3.ให้มีการวิจัยเกี่ยวกับการวัดและประเมินการศึกษาและผลการจัดการศึกษา

เป้าหมายที่ 5

มีการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน สถาบันและองค์กรต่าง ๆ

มาตรการ

1.ให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในการส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาและพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง

2.ให้มีการวิจัยเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการจัดการศึกษาในท้องถิ่น

3.ให้มีการวิจัยโครงสร้างและระบบความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบุคคล ชุมชน สถาบัน และองค์กรต่าง ๆ

4.ให้มีการวิจัยโครงสร้างและระบบการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียน ที่จะเอื้อให้เกิดการเรียนรู้และความร่วมมือจากบุคคล ชุมชน สถาบันและองค์กรต่าง ๆ

จากนโยบายการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะเห็นได้ว่ามีนโยบายส่งเสริมการวิจัยแก่บุคลากรและหน่วยงานในสังกัด โดยนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เป้าหมายที่ 2 มีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนทุกกลุ่มและทุกระดับการศึกษา และให้มีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 มาตรา 24(5)และมาตรา 30 และยังสอดคล้องกับหลักสูตรที่การเรียนการสอนควบคู่ไปกับการวิจัย

4.เอกสารเกี่ยวกับความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมในการวิจัย

เอกสารเกี่ยวกับความรู้

ได้มีผู้ให้ความหมายของความรู้(Knowledge)ไว้ต่าง ๆ ดังนี้

บลูม(Bloom, 1971 : 201) กล่าวถึงความรู้ว่าความรู้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการระลึกถึงสิ่งเฉพาะ ระลึกถึงวิธีและกระบวนการต่าง ๆ ความรู้เป็นเรื่องประสงค์ของความรู้นั้นย้าในเรื่องกระบวนการทางจิตวิทยาของความจำในการเชื่อมโยงการจัดระบบใหม่

กู๊ด(Good, 1973 : 325) ให้ความหมายไว้ว่าความรู้หมายถึงข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์และรายละเอียดต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้รับและเก็บรวบรวมไว้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ(2525: 16)ให้ความหมายว่า ความรู้เป็นพฤติกรรมขั้นต้นที่ผู้เรียนเพียงแต่จำได้ อาจจะโดยการนึกได้ หรือโดยการมองเห็น ได้ยิน จำได้ เช่น ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ โครงสร้าง วิธีการแก้ปัญหา มาตรฐานเหล่านี้เป็นต้น

ไพศาล หวังพาณิชย์(2525 : 96)ให้ความหมายของความรู้ว่าหมายถึงบรรดาข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดของเรื่องราวการกระทำอันเป็นประสบการณ์ของบุคคล ซึ่งสะสมและถ่ายทอดสืบต่อกันไป

ทางด้านจัดการศึกษานั้นถือว่าความรู้เป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่สามารถวัดได้ว่ามีหรือไม่ พฤติกรรมด้านนี้เกี่ยวข้องกับการรับรู้ การจำ ข้อเท็จจริงต่าง ๆ รวมทั้งการพัฒนาความสามารถและทักษะทางสติปัญญา 6 ขั้นตอน คือ

1.ความรู้ ความจำ คือ ความสามารถในการจำสิ่งต่าง ๆ หรือสิ่งที่เคยมีประสบการณ์มาก่อนได้

2.ความเข้าใจ คือ ความสามารถในการแปลความ ตีความ หรือขยายความสิ่งนั้นได้

3.การนำไปใช้ คือความสามารถในการนำสาระต่าง ๆ ไปใช้ในสถานการณ์จริง ๆ ได้

4.การวิเคราะห์ คือ ความสามารถในการแยกเรื่องราวออกเป็นส่วนย่อย ๆ ได้

5.การสังเคราะห์ คือ ความสามารถในการรวมส่วนประกอบต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

6.การประเมินผล คือ ความสามารถในการตัดสินคุณค่าต่อความรู้ หรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ ซึ่งจะต้องใช้เกณฑ์หรือมาตรฐานอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นส่วนประกอบในการประเมินผล(วิไลกุลวิศิษฐ์กุล, 2527: 312-313)

อัญชลี สิงห์สุต(2534 :25) ความรู้ คือข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้รับรู้จากประสบการณ์ การค้นคว้า ศึกษา สังเกต และมีการสะสมไว้ สามารถจำได้ โดยอาศัยกระบวนการทางจิตวิทยา

จากความหมายเกี่ยวกับความรู้ดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปได้ว่าความรู้คือ ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่มนุษย์รับรู้จากประสบการณ์ การสังเกต การศึกษาค้นคว้า รวบรวมเป็นประสบการณ์ ซึ่งสะสมและถ่ายทอดสืบต่อกันไป

ความรู้ในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนหมายถึง ข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

เอกสารเกี่ยวกับเจตคติ

เจตคติ(Attitude)นักวิชาการหลายท่านนำมาใช้เป็นศัพท์ใหม่ซึ่งแต่เดิมใช้คำว่าทัศนคติ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน(2525: 238) ได้ให้ความหมายของเจตคติว่า หมายถึงท่าที หรือความรู้สึกความคิดเห็นของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

นอกจากนี้ยังมีนักศึกษา และนักจิตวิทยาอีกหลาย ๆ คนที่ให้ความหมายของคำว่าเจตคติไว้มากมาย เช่น

กูด(Good, 1973 : 48)ได้กล่าวไว้ว่า เจตคติ หมายถึง ความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่งอาจเป็นการเข้าหาหรือหนี หรือต่อต้านสภาพการณ์บางอย่าง เช่นรักเกลียด กลัว ไม่พอใจต่อสิ่งนั้น ๆ

อลพอร์ต(Allport,1967 : 142) ได้กล่าวไว้ว่า เจตคติ หมายถึง สภาวะความพร้อมทางจิตซึ่งเกิดจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้จะเป็แรงที่กำหนดทิศทางการกระทำของบุคคลที่มีต่อบุคคลสิ่งของหรือสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้อง

เธอร์สโตน (Thurstone,1967 : 77) ได้กล่าวไว้ว่าเจตคติ หมายถึง เรื่องความชอบ ความไม่ชอบ ความคิดเห็น ความลำเอียง ความรู้สึกและความเชื่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยแสดงพฤติกรรมโน้มน้าวอย่างใดอย่างหนึ่งในรูปของการประเมินว่าชอบ ไม่ชอบ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520 : 3)ได้อธิบายว่าเจตคติ หมายถึง ความคิดเห็นซึ่งมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบเป็นส่วนหนึ่งที่พร้อมจะมีปฏิกิริยาเฉพาะต่อสภาพภายนอก

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2523 : 108) ได้กล่าวไว้ว่า เจตคติ หมายถึง การเตรียมพร้อมแห่งสภาพทางจิตใจของบุคคลในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เจตคติเป็นอารมณ์ที่มีอยู่ในทุกผู้ทุกคนแต่อยู่ในระดับที่แตกต่างกัน เจตคติเป็นสิ่งที่ผลักดันบุคคลให้แสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ซึ่งอาจจะอยู่ในลักษณะที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนรู้และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

สจิต นิยมญาติ (2524 : 56) ได้ให้ความหมายของเจตคติว่า เจตคติเป็นสิ่งที่ค่อนข้างจะมั่นคงแต่ไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งที่ถาวรแต่อย่างใด ยิ่งไปกว่านั้นเจตคดียังเป็นสิ่งที่สามารถจะเปลี่ยนแปลงได้ด้วย

สุนีย์ ชีรดากร(2525 : 125) ได้กล่าวไว้ว่า เจตคติเป็นสภาพทางจิตใจที่เกิดจากประสบการณ์อันทำให้บุคคลมีท่าทีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อาจจะแสดงท่าทีออกมาในทางที่พอใจเห็นด้วย หรือ ไม่พอใจไม่เห็นด้วยก็ได้

~~หากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า/ เจตคติ หมายถึง สภาพจิตใจที่เกิดจากประสบการณ์อันทำให้บุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่อาจแสดงท่าทีในทางที่พอใจ ไม่พอใจ ชอบ ไม่ชอบ เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย เจตคติอาจเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนรู้ การได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ~~

การเกิดเจตคติ เจตคติมีแหล่งสำคัญที่ทำให้เกิดขึ้นแตกต่างกันออกไป ดังนี้

1/ประภาเพ็ญ สุวรรณ(2526: 93-94) กล่าวถึงแหล่งสำคัญที่ทำให้เกิดเจตคติไว้ 4 แห่ง ดังนี้

1.ประสบการณ์เฉพาะอย่าง(Specific Experiences)จากการที่มีประสบการณ์เฉพาะอย่างกับสิ่งที่เกี่ยวข้องกับเจตคตินั้น ตัวอย่างเช่น ถ้าเรามีประสบการณ์ที่ดีในการติดต่อกับบุคคลหนึ่ง เราจะมีความรู้สึกชอบบุคคลนั้น ในทางตรงกันข้ามถ้าเรามีประสบการณ์ที่ไม่ดีเราก็จะมีความรู้สึกไม่ชอบบุคคลนั้น

2.การติดต่อข่าวสารกับบุคคลอื่น(Communication from others)โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากบุคคลในครอบครัว ตัวอย่างเช่น เด็กได้รับการอบรมสั่งสอนหรือบอกจากผู้ปกครองเสมอว่า "การขโมยสิ่งของของคนอื่นไม่ดี" เด็กก็จะมีเจตคติเช่นนั้น

3. สิ่งที่เป็นแบบอย่าง(Model) เจตคติบางอย่างถูกสร้างขึ้นจากการเลียนแบบผู้อื่น ตัวอย่างเช่น มารดาของนาย ก. กลัวเสียงฟ้าร้อง นาย ก. จึงมีเจตคติต่อเสียงฟ้าร้องว่าเป็นสิ่งน่ากลัว

4. องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน(Institutional Factors)เจตคติของบุคคลหลายอย่างเกิดขึ้นสืบเนื่องมาจากสถาบัน เช่น โรงเรียน สถาน ประกอบพิธีทางศาสนา หน่วยงานต่าง ๆ สถาบันเหล่านี้เป็นทั้งแหล่งที่มีและสิ่งที่ช่วยสนับสนุนให้เกิดเจตคติบางอย่างได้

ลักษณะทั่วไปของเจตคติ

เจตคติเป็นความรู้สึกที่ซับซ้อนบอกลักษณะทางจิตใจ อารมณ์ของบุคคลซึ่งอาจเป็นลักษณะที่ไม่แสดงออกมาภายนอกให้บุคคลอื่นเข้าใจก็ได้ซึ่ง ส.วาสนา ประมวลพจนานุกรม (2524 :5) ได้สรุปลักษณะที่สำคัญของเจตคติไว้ดังนี้

*1.เจตคติเป็นการเตรียมหรือความพร้อมในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทางที่ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งนั้น ๆ ซึ่งการเตรียมนั้นจะเป็นการเตรียมภายในของจิตใจมากกว่าภายนอกที่จะสังเกตเห็นได้

2.สภาวะของความพร้อมจะตอบสนองนั้นเป็นลักษณะที่ซับซ้อนของบุคคลที่จะยอมรับหรือไม่ยอมรับ ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งต่าง ๆ จะเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับอารมณ์ด้วยซึ่งเป็นสิ่งซึ่งอธิบายไม่ค่อยได้และบางครั้งไม่มีเหตุผล

*3.เจตคติไม่ใช่พฤติกรรมแต่เป็นสภาวะทางจิตใจที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดและเป็นตัวกำหนดแนวทางในการแสดงออกของพฤติกรรม

*4.เจตคติไม่สามารถวัดได้โดยตรง แต่สามารถสร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมที่แสดงออกมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำนายและอธิบายเจตคติได้

5.เจตคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ บุคคลจะมีเจตคติในเรื่องเดียวกันแตกต่างกันได้ด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม ระยะเวลาเข้าปัญหา เป็นต้น

*6.เจตคติมีความคงที่และแน่นอนพอสมควร แต่อาจเปลี่ยนแปลงได้เมื่อประสบสภาพแวดล้อมใหม่ที่เหมาะสมแตกต่างไปจากเดิม

การเปลี่ยนแปลงเจตคติ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ(2526 : 145) ได้เสนอแนะวิธีการเปลี่ยนแปลงเจตคติอย่างเป็นทางการ(Formal Attitude Change Approach) ว่าวิธีการเปลี่ยนแปลงเจตคติอย่างเป็นทางการอาศัยพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้และเชื่อว่ามนุษย์เป็นบุคคลที่มีเหตุผลสามารถคิดสามารถถูกกระตุ้นเพื่อให้เกิดภาวะรับการชักจูงให้สนใจข่าวสารต่าง ๆ สามารถเรียนรู้เนื้อหาของข่าวสารและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือการปฏิบัติได้ ดังนั้นเครื่องมือที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลงเจตคติจะเป็นแบบวิธีการที่เป็นทางการ ใช้วิธีการทางการศึกษาเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

เจตคติโดยถือว่าการที่จะเปลี่ยนแปลงเจตคติของบุคคลให้ได้ผลดีต้องมีการปรับปรุงแหล่งข่าว ข่าว และวิธีการส่งเพื่อให้เหมาะสมกับผู้รับ

สงวน สุทธิเลิศอรุณ(2528 : 96) ได้สรุปทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงเจตคติไว้ดังนี้

1.ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงเจตคติเพื่อการปรับตัวให้เข้ากับสังคม(The Social Judgment Theory of Attitude Change)เจ้าของทฤษฎีคือมูซาเฟอร์ เชอริฟ และ คาร์ลไฮโฮฟแลนด์ (Muzafer Sherif and Carl I.Hoveland) หลักการของทฤษฎีนี้มีการเปลี่ยนแปลงเจตคติของบุคคลนั้นจะเกิดขึ้นภายหลังจากที่บุคคลได้เลือกตัดสินใจที่จะปรับตัวเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพราะโดยปกติบุคคลจะใช้สติปัญญาในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเสมอ และบางครั้งบุคคลจะปรับตัวเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและบางครั้งบุคคลจะปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้เข้ากับตนเองได้ ในกรณีที่บุคคลจะต้องปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมโดยที่เจตคติของเขายังไม่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมหรือสังคม บุคคลนั้นจะต้องเปลี่ยนแปลงเจตคติเพื่อการปรับตัวให้เข้ากับสังคมเสมอ

2.ทฤษฎีการมีส่วนร่วมในการกระทำ(Active Participation Theory) เจ้าของทฤษฎีคือเคอร์ท เลวิน(Kurt Lewin)หลักการของทฤษฎีนี้มีการเปลี่ยนแปลงเจตคติของบุคคลให้เป็นในรูปแบบใดจะต้องให้เขามีส่วนร่วมในกลุ่มบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ

3.ทฤษฎีความสอดคล้องทางความคิด(Cognitive Consonance Theory)เจ้าของทฤษฎีคือ ฟริทซ์ ไฮเดอร์ (Fritz Heider)หลักการของทฤษฎีนี้มีการ ถ้าสมาชิกในสังคมหรือกลุ่มใด ๆ ก็ตามมีความรู้สึกหรือท่าที่เป็นไปในแนวทางที่สอดคล้องกัน ก็จะอยู่ด้วยกันได้ต่อไป แต่ถ้ามีความคิดหรือความรู้สึกแตกต่างไปจากสังคมหรือกลุ่ม ก็จะต้องเปลี่ยนแปลงเจตคติให้เหมือนกันหรือสอดคล้องกันต่อไป

4.ทฤษฎีความไม่สอดคล้องทางความคิด(Cognitive Dissonance Thoery)เจ้าของทฤษฎี คือ ลีออน เฟสทิงเจอร์ (Leon Festinger) หลักการของทฤษฎีนี้มีการเมื่อบุคคลเกิดความขัดแย้งเป็นสองทาง แต่ละทางไม่ลงรอยกัน ก็จะพยายามขจัดความขัดแย้งให้หมดไป ไม่ว่าจะเป็นขัดแย้งกับบุคคล หรือวัตถุ หรือสถานการณ์ วิธีขจัดความขัดแย้งโดยปรับความรู้สึกจากชอบหรือไม่ชอบให้เป็นไปในทางตรงข้ามจะเปลี่ยนแปลงเจตคติได้

จากข้อความข้างต้น จะเห็นได้ว่าเจตคติสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ในสถานการณ์ต่าง ๆ เจตคติเป็นสิ่งที่สามารถปลูกฝังให้เกิดขึ้นได้ บางอย่างอาจจะเปลี่ยนแปลงได้ยากแต่ก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้

การพัฒนาเจตคติ

บลูมและคนอื่น ๆ (เชดสกีดี โฆวาสินส์, 2520 : 39-40 ;Bloom and others.n.d.)ได้เสนอแนะว่าเจตคติของบุคคลควรจะมีรูปแบบของการพัฒนาตามลำดับขั้น ดังนี้

1.มีการรับรู้สิ่งเร้า และทำการรู้จัก ตลอดจนมีความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งเร้านั้น ๆ

2. มีการตอบสนองต่อสิ่งเร้าไปในทิศทางที่บุคคลนั้นยอมรับ และจัดเรียงลำดับพฤติกรรมหรือจัดประเภทของการตอบสนองนั้น ๆ ตามลักษณะของความพอใจหรือนิยมในการตอบสนองนั้นมากน้อยเพียงใด

3. จัดสร้างคุณค่า หรือค่านิยมจากการตอบสนองโดยมีเงื่อนไขหรือข้อตกลงของสภาวะของสิ่งเร้าเป็นตัวกำหนดลำดับขั้นของแผนในการสร้างคุณค่านั้น

4. จัดระเบียบค่านิยมให้อยู่ในระบบมโนภาพแห่งตน

5. จัดนำค่านิยมเหล่านั้นมาสร้างเป็นปรัชญาชีวิต หรืออุดมคติแห่งตนซึ่งภายหลังจะก่อรูปมาเป็นอุปนิสัย หรือคุณลักษณะของแต่ละกลุ่มบุคคลและจะรวมกันเป็นบุคลิกภาพอันเป็นเอกลักษณ์ของบุคคลนั้น

ประโยชน์ของเจตคติ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ(2525:5-6) เจตคติมีประโยชน์แก่คนเราดังนี้

1. ช่วยทำให้เข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว โดยการจัดรูปหรือจัดระบบสิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา

2. ช่วยให้มี(Self-Esteem)โดยช่วยให้บุคคลหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดีหรือปกปิดความจริงบางอย่างที่นำความไม่พอใจมาสู่ตัวเรา

3. ช่วยในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่สลับซับซ้อนซึ่งการมีปฏิกิริยาตอบโต้หรือกระทำการใดสิ่งหนึ่งไปนั้น ส่วนมากจะทำในสิ่งที่นำความพอใจมาให้หรือเป็นบำเหน็จรางวัลจากสิ่งแวดล้อม

4. ช่วยให้บุคคลสามารถแสดงออกถึงค่านิยมของตนเอง ซึ่งแสดงว่าเจตคตินั้นนำความพอใจมาให้บุคคลนั้น

การวัดเจตคติ

ในการวัดเจตคตินั้น นักการศึกษาหลายท่านได้สร้างเครื่องมือวัดเจตคติไว้หลายแบบด้วยกัน เช่น วัดเจตคติโดยวิธี Equal Appearing Intervals ของเทอร์สโตน (Thurstone) การวัดเจตคติโดยวิธี Semantic Differentialของออสกู๊ด(Osgood)อ้างโนลวัน อังคณา สายยศ, 2538 :187) และคนอื่น ๆ นอกจากนี้อาจใช้วิธี Protective Techniques หรือวิธี Summated Ratings ของลิเคอร์ท (Likert)ก็ได้(เชิดศักดิ์ โฆวสินธุ์, 2520 : 50)

/มาตราวัดเจตคติตามวิธีของลิเคอร์ท ผู้คิดคือ Rennis Likert มาตราวัดวิธีนี้มีชื่อเรียกได้หลายอย่างได้แก่ Likert Scale, Summated Rating Scale และ An a Posteriori Approach :

การวัดเจตคติโดยวิธี Likert Scale มีขั้นตอนดังนี้

1. ตั้งวัตถุประสงค์ว่าต้องการศึกษาเจตคติของใครที่มีต่อสิ่งใด
2. ให้ความหมายของเจตคติต่อสิ่งที่จะศึกษานั้นให้แจ่มชัด เพื่อให้ทราบว่าเป็น Psychological Object นั้นคืออะไร ประกอบด้วยคุณลักษณะใดบ้าง เช่น จะวัดเจตคติของครูมี

ต่อการจัดการเรียนรู้ ก็ต้องวิเคราะห์ให้ทราบว่า ควรถามเกี่ยวกับ พ.ร.บ.การศึกษา พ.ศ.2542 ในเรื่องใดบ้าง

3.ทำการสร้างข้อความเจตคติให้ครอบคลุมคุณลักษณะต่าง ๆ ที่วิเคราะห์ได้จำนวน ข้อความที่สร้าง ควรประมาณ 20-30 ข้อความ และให้มีจำนวนข้อความที่กล่าวถึงที่ต้องการ ศึกษาในทางที่ดี(ทางบวก) และในทางที่ไม่ดี(ทางลบ) จำนวนมากพอต่อการที่เมื่อนำไป วิเคราะห์คุณภาพแล้วเหลือตามที่ต้องการ

4.ตรวจสอบข้อความที่สร้างขึ้น ซึ่งอาจทำได้โดยผู้สร้างข้อความเองหรือนำไปให้ผู้มี ความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ตรวจสอบ

5.การทำการทดลองขั้นตอนก่อนที่จะนำไปใช้จริง โดยการนำข้อความที่ได้ตรวจสอบ แล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนจะบรรจุในมาตราวัด เจตคติ

การกำหนดน้ำหนักคะแนนแต่ละตัวเลือกกว่าควรให้คะแนนเป็นเท่าใด ทำให้หลายวิธี แต่วิธีที่นิยมใช้มากที่สุดคือวิธี Arbitrary Weighting Method วิธีนี้คือกำหนดให้แต่ละตัวเลือกมี น้ำหนักเป็น 5,4,3,2 และ 1 ดังนั้นข้อความที่กล่าวถึงสิ่งนั้น ๆ ในทางที่ดี(ทางบวก) ถ้าตอบเห็น ด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยเฉย ๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จะให้คะแนนเป็น 5,4,3,3 และ 1 ตามลำดับ และข้อความที่กล่าวถึงสิ่งนั้น ๆ ในทางที่ไม่ดี(ทางลบ)ถ้าตอบเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยเฉย ๆ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จะได้คะแนนเป็น 1,2,3,4 และ 5 ตามลำดับ (พวงรัตน์ ทวี รัตน์และดิลก ดิลกานนท์, 2526 : 25-27)

หลักการวัดเจตคติ

ไพศาล หวังพานิช ได้เสนอหลักการของการวัดเจตคติไว้ดังนี้ การวัดเจตคตินับว่าเป็น สิ่งที่มีความยุ่งยากพอสมควร เพราะเป็นการวัดคุณลักษณะภายในของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับ อารมณ์และความรู้สึกหรือเป็นลักษณะทางจิตใจ คุณลักษณะดังกล่าวมีการแปรเปลี่ยนได้ง่าย แต่อย่างไรก็ตามเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็ยังสามารถวัดได้ซึ่งต้องอาศัยหลักสำคัญ ต่อไปนี้

1.ต้องยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น(Basic Assumption)เกี่ยวกับการวัดเจตคติ คือ

1.1ความคิดเห็น ความรู้สึก หรือเจตคติของบุคคลนั้นจะคงที่อยู่ช่วงหนึ่ง นั่นคือ ความรู้สึกนึกคิดของคนเราไม่ได้เปลี่ยนแปลงหรือผันแปรตลอดเวลา อย่างน้อยจะต้องมีช่วง เวลาใดช่วงเวลาหนึ่งที่มีความรู้สึกของคนเรานั้นมีความคงที่ทำให้สามารถวัดได้

1.2เจตคติของบุคคลไม่สามารถวัดหรือสังเกตเห็นได้โดยตรง การวัดจะเป็น แบบวัดทางอ้อม โดยวัดแนวโน้มที่บุคคลแสดงออกหรือประพฤติอยู่เสมอ

1.3เจตคตินอกจากแสดงออกในรูปทิศทางของความรู้สึกนึกคิด เช่น สนับสนุน หรือคัดค้าน ยังมีขนาดหรือปริมาณของความคิด ความรู้สึกนั้นอีกด้วย ดังนั้นในการวัดเจตคติ

นอกจากจะทำให้ทราบลักษณะหรือทิศทางแล้ว ยังสามารถบอกระดับความมากน้อยหรือความเข้มข้นของเจตคติได้ด้วย

2.การวัดเจตคติด้วยวิธีใดก็ตาม จะต้องมีส่วนประกอบ 3 อย่าง คือ ตัวบุคคลที่จะถูกวัด มีสิ่งเร้า เช่น การกระทำ เรื่องราวที่บุคคลแสดงเจตคติตอบสนองและสุดท้ายต้องมีการตอบสนองซึ่งจะออกมาในระดับสูง ต่ำ มากน้อย

3.สิ่งเร้าที่นำไปใช้เร้าที่นิยมคือ ข้อความคิดเจตคติ(Attitude Statements)ซึ่งเป็นสิ่งเร้าทางภาษาที่ใช้อธิบายคุณค่า คุณลักษณะของสิ่งนั้นเพื่อให้บุคคลตอบสนองออกมาเป็นระดับความรู้สึก(Attitude Continuum หรือScale)เช่น มาก ปานกลาง น้อย เป็นต้น

4.การวัดเจตคติต้องคำนึงถึงความเที่ยงตรง(Validity)ของการวัดเป็นพิเศษต้องพยายามให้ผลของการวัดที่ได้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของบุคคลทั้งในแง่ทิศทางและระดับ (ไพศาล หวังพาณิชย์ ,2526 : 147-148)

วิธีเขียนข้อความเจตคติ

ไพศาล หวังพาณิชย์ กล่าวว่า มาตรการวัดเจตคติ(Attitude Scale)จะประกอบด้วย ข้อคำถาม โดยทำหน้าที่เป็นตัวเร้าให้บุคคลแสดงความเห็น ความรู้สึกออกมา การวัดเจตคติได้ผลถูกต้องและเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของข้อความที่ใช้ถาม การเขียนข้อความเพื่อวัดเจตคติจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องพิจารณา โดยยึดหลักดังต่อไปนี้

- 1.ใช้ข้อความที่กล่าวถึงเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เป็นปัจจุบัน
- 2.หลีกเลี่ยงข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง(Fact) เกี่ยวกับเรื่องนั้น เพราะจะกลายเป็นการตอบสนองความเป็นจริง ทำให้ไม่ทราบความรู้สึกหรือความคิดเห็นของบุคคล
- 3.ข้อความที่ใช้ต้องให้คำตอบที่สามารถแปลความหมายได้ คือ สามารถบอกทิศทางและระดับความรู้สึกของบุคคลได้
- 4.ข้อความนั้นต้องมีความเป็นปรนัย คือ มีความชัดเจน มีความหมายแน่นอน ไม่ใช้ภาษาวกวนหรือคลุมเครือ
- 5.ข้อความหนึ่ง ๆ ควรถามความคิดเห็นเพียงอย่างเดียว เพราะถ้ามีหลายความคิดเห็น ข้อความเดียวกันจะกลายเป็นข้อความกำกวม ยุ่งยาก ต่อการเสนอความคิดเห็น เช่น ไม่ควรให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นโดยใช้ข้อความที่ว่า “การสอนแบบบรรยายทำให้น่าเบื่อเสียเวลามาก ได้ผลการเรียนไม่ดี” ควรแยกข้อความนี้ออกเป็นหลาย ๆ ข้อความ เช่น
 - 5.1 การสอนแบบบรรยายทำให้ผู้เรียนเบื่อ
 - 5.2 การสอนแบบบรรยายทำให้ผู้เรียนขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 6.ข้อความที่ใช้ควรมีลักษณะเป็นกลาง ๆ เพื่อให้ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นได้ทั้งในทางบวกและทางลบ ควรหลีกเลี่ยงการใช้คำบางคำ เช่น เสมอ ทั้งหมด ไม่เคยเลย เท่านั้น เพียงแต่ เพียงเล็กน้อย

7. หลีกเลียงข้อความที่ไม่อาจแสดงความคิดเห็นได้ หรือข้อความที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับประเด็นที่จะพิจารณา เช่น ข้อความที่กล่าวนอกเรื่องที่จะศึกษา(ไพศาล หวังพาณิชย์, 2526 : 148-149)

8. สื่อมวลชน ได้แก่ วิทย์ ไทรทัศน์ หนังสือพิมพ์

9. ความก้าวหน้าทางวิชาการและเครื่องมือสื่อสาร มีผลต่อการสร้างเจตคติอย่างมาก ช่วยให้ความรู้สึกนึกคิดของคนเปลี่ยนไปจะเห็นได้ว่า เจตคติของบุคคลจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยประสบการณ์การเรียนรู้ สิ่งแวดล้อม อารมณ์ หรือความต้องการของตนเองที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เจตคติเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนแต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าอยู่ในสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

✓ เอกสารเกี่ยวกับพฤติกรรม

ความหมายของพฤติกรรม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525(2535 :583) ให้ความหมายเชิงพฤติกรรม คือ การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกลัมนื้อความคิดและความรู้สึกเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้า

✓ กัญญา สุวรรณแสง(2536 : 92) ได้ให้คำจำกัดความว่าพฤติกรรมคืออาการ บทบาท ลีลา ท่าที ความประพฤติ การกระทำที่แสดงออกให้ปรากฏ สัมผัสได้ด้วยประสาทสัมผัสหรือมิฉะนั้นก็สามารถวัดได้ด้วยเครื่องมือ

✓ เฉลิมพล ต้นสกุล(2541 :2) ให้ความหมายพฤติกรรมไว้ว่าหมายถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจเป็นการกระทำที่บุคคลนั้นแสดงออกมารวมทั้งกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล และกิจกรรมนี้อาจสังเกตได้ด้วยประสาทสัมผัสหรือไม่สามารถสังเกตได้ สามารถแบ่งพฤติกรรมออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) คือ การกระทำที่เกิดขึ้นสามารถสังเกตได้ด้วยประสาทสัมผัสหรืออาจใช้เครื่องมือช่วย

พฤติกรรมภายใน(Covert Behavior) คือ กระบวนการที่เกิดขึ้นภายในจิตบุคคลอื่นไม่สามารถสังเกตได้

โกลเด้นสัน(Goldenson, 1984 : 90) ได้ให้คำจำกัดความของพฤติกรรมไว้ว่าเป็นการกระทำหรือตอบสนองการกระทำทางจิตวิทยาของแต่ละบุคคล และเป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมาย สังเกตเห็นได้หรือเป็นกิจกรรมการกระทำต่าง ๆ ที่ได้ผ่านการใคร่ครวญมาแล้วหรือเป็นไปอย่างไม่รู้ตัว

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำ ความประพฤติ อาการตอบสนองทางจิตวิทยาของบุคคลทั้งภายนอกและภายใน ซึ่งสามารถสังเกตได้

ด้วยประสาทสัมผัส หรือไม่สามารถสังเกตได้อย่างชัดเจนต้องใช้เครื่องมือในการวัดพฤติกรรมนั้น ๆ

องค์ประกอบของพฤติกรรม

พฤติกรรมทางการศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน (Bloom,1975 :65-197)ดังนี้ คือ

1.พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain)พฤติกรรมด้านนี้เป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไปว่า เป็นด้านความรู้ หมายถึง การมีประสบการณ์เกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือหลักการต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากการศึกษาหรือการตรวจสอบความรู้นี้จัดเป็นความสามารถด้านสติปัญญา จำแนกออกได้ดังนี้

1.1ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถที่จะจดจำและระลึกได้ถึงเรื่องราวที่ได้รับไปแล้ว

1.2ความเข้าใจ(Comprehension)เป็นทักษะและความสามารถทางสติปัญญาระดับแรก รู้ว่าผู้อื่นสื่อสารมาอย่างไร และสามารถที่จะนำเอาข้อมูลหรือปัจจัยที่ได้รับมาใช้เป็นประโยชน์

1.3การนำไปประยุกต์(Application) คือ ความสามารถที่จะนำความรู้ความเข้าใจจากกฎเกณฑ์และวิธีดำเนินการต่าง ๆ ของเรื่องนั้นไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่ไม่เหมือนเดิมได้

1.4การวิเคราะห์(Analysis)หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะเรื่องราวที่สมบูรณ์ใด ๆ ให้กระจายออกเป็นส่วนย่อยและมองเห็นหลักการผสมผสานระหว่างส่วนที่ประกอบกันขึ้นเป็นปัญหาหรือสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

1.5การสังเคราะห์(Synthesis)หมายถึง ความสามารถและทักษะที่จะนำองค์ประกอบหรือส่วนต่าง ๆ เข้ารวมกันเพื่อเป็นภาพลักษณ์ที่สมบูรณ์เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาส่วนย่อยแต่ละส่วนแล้วจัดรวมกันเป็นหมวดหมู่เพื่อให้เกิดความเข้าใจกระจ่างขึ้น

1.6การประเมินค่า(Evaluation)หมายถึง ความสามารถที่จะพิจารณาและตัดสินใจว่าจะด้วยมาตรฐานที่ผู้อื่นกำหนดไว้หรือกำหนดขึ้นด้วยตนเองก็ตาม

2.พฤติกรรมด้านเจตพิสัย(Affective Domain)หมายถึง ความสนใจ ความรู้สึก ทำที่ความชอบในการให้คุณค่าหรือปรับปรุงค่านิยมที่ยึดถืออยู่เป็นพฤติกรรมที่ยากแก่การอธิบาย เพราะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ การเกิดพฤติกรรมด้านเจตคติแบ่งขั้นตอน ดังนี้

2.1การรับหรือการให้ความสนใจ(Receiving or Attending)เป็นขั้นที่บุคคลถูกกระตุ้นให้ทราบว่า มีเหตุการณ์หรือสิ่งเร้าบางอย่างเกิดขึ้นและบุคคลนั้นมีความยินดีที่จะควรรับและการเลือกรับ

2.2การตอบสนอง(Responding)เป็นขั้นที่บุคคลถูกจูงใจให้เกิดความรู้สึกผูกมัดต่อสิ่งเร้าเป็นเหตุให้บุคคลพยายามทำให้เกิดการตอบสนองพฤติกรรมขั้นนี้ ประกอบด้วย ความยินยอม ความพอใจ และพอใจที่จะตอบสนอง

2.3การให้ค่านิยม(Valuing)เป็นขั้นที่บุคคลมีปฏิกิริยาซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นยอมรับว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าสำหรับตนเองและนำไปพัฒนาให้เป็นของตนเองอย่างแท้จริง พฤติกรรมขั้นนี้ส่วนมากใช้คำว่า "ค่านิยม" ซึ่งการดำเนินค่านิยมนี้ประกอบด้วยการยอมรับความชอบและผูกมัดค่านิยมเข้ากับตนเอง

2.4การจัดกลุ่มค่านิยม(Organization)เป็นขั้นที่บุคคลจัดระดับค่านิยมต่าง ๆ ให้เข้ากลุ่มโดยพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมเหล่านั้นในการจัดกลุ่ม ประกอบด้วยการสร้างแนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมและจัดระบบค่านิยม

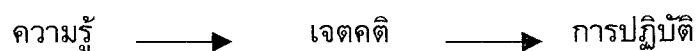
2.5การแสดงลักษณะตามค่านิยมที่ยึดถือ(Characterization by Value or Value Complex)พฤติกรรมขั้นนี้ถือว่า บุคคลมีค่านิยมหลายชนิดและจัดอันดับของค่านิยมเหล่านั้นจากมากที่สุดไปถึน้อยที่สุด และพฤติกรรมเหล่านี้จะเป็นตัวคอยควบคุมพฤติกรรมของบุคคล พฤติกรรมในขั้นนี้ประกอบด้วยการวางแนวทางของการปฏิบัติและแสดงลักษณะที่จะปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด

3.พฤติกรรมด้านทักษะพิสัย(Psychomotor Domain)เป็นพฤติกรรมที่ใช้ความสามารถในการแสดงออกของร่างกายซึ่งรวมถึงการปฏิบัติที่อาจแสดงออกในสถานการณ์หนึ่ง ๆ หรืออาจเป็นพฤติกรรมที่คาดคะเนว่าจะปฏิบัติในโอกาสต่อไป พฤติกรรมด้านนี้เป็นพฤติกรรมขั้นสุดท้ายซึ่งต้องอาศัยพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยหรือความรู้ความคิด และพฤติกรรมด้านเจตคติเป็นส่วนประกอบเป็นพฤติกรรมที่ประเมินผลได้ง่าย แต่กระบวนการที่ก่อให้เกิดด้านการปฏิบัติของบุคคลเป็นเป้าหมายขั้นสุดท้ายที่ช่วยให้บุคคลมีสุขภาพดี

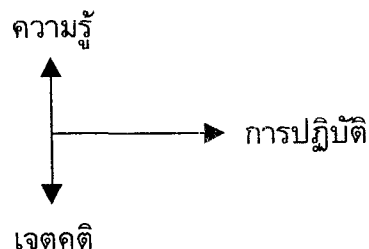
จึงกล่าวได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือความพร้อมของบุคคลในการปฏิบัติตนหรือการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกมาให้เห็นในด้านความรู้ เจตคติและการปฏิบัติ ซึ่งสามารถสังเกตหรือวัดได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยความรู้ เจตคติ และการปฏิบัตินั้นมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

ชาร์ท(Schwartz, 1975 : 28-31)ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติและการปฏิบัติตัวไว้ 4 รูปแบบ คือ

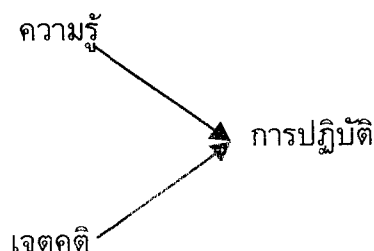
1.การปฏิบัติหรือพฤติกรรมที่แสดงออกมาเป็นไปตามเจตคติและความรู้ที่บุคคลนั้นมีอยู่ โดยมีเจตคติเป็นตัวกลางระหว่าง ความรู้และการปฏิบัติ คือ เจตคติจะเกิดจากความรู้ที่มีอยู่ และการปฏิบัติจะแสดงออกไปตามเจตคตินั้น

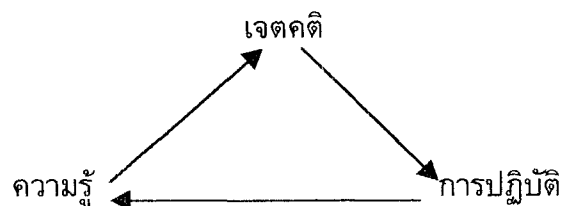
2. การปฏิบัติหรือพฤติกรรมที่เกิดจากความรู้และเจตคติมีความสัมพันธ์กัน หรือ ความรู้กับเจตคติมีผลร่วมกันเกี่ยวข้องกัน ก่อให้เกิดการปฏิบัติหรือพฤติกรรม

3. ความรู้และเจตคติต่างกันทำให้เกิดการปฏิบัติได้โดยมีความรู้และเจตคติไม่เกี่ยวข้องกัน

4. ความรู้มีผลต่อการปฏิบัติทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น บุคคลมีความรู้และปฏิบัติ ตามความรู้นั้น หรือ ความรู้มีผลต่อเจตติก่อนแล้วการปฏิบัติที่เกิดขึ้นไปตามเจตตินั้น

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 14) ได้สรุปความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติและ พฤติกรรมการปฏิบัติไว้ดังนี้

ความรู้หรือประสบการณ์เดิมของบุคคลช่วยในการเกิดเจตคติ และเป็นต้นกำเนิด เจตคติของบุคคล นอกจากองค์ประกอบด้านความรู้แล้ว เจตคดียังประกอบด้วยองค์ประกอบ ด้านความรู้สึกและด้านการปฏิบัติ เจตคติจะมีบทบาทในการช่วยให้บุคคลแสดงออกถึงค่านิยม ต่าง ๆ เจตคติไม่ได้เป็นองค์ประกอบอย่างเดี่ยวที่ทำให้เกิดการปฏิบัติ แต่เป็นสาเหตุอย่างหนึ่งที่ ก่อให้เกิดหรือเป็นที่มาของการปฏิบัติและการปฏิบัติของบุคคลจะทำให้เจตคติเปลี่ยนแปลง และ เกิดเจตคติขึ้นใหม่ได้ นอกจากนั้น การปฏิบัติของบุคคลนั้นไม่ได้มีสาเหตุจากเจตคติอย่างเดียว แต่เป็นผลที่เกิดจากการครองชีพ (Norms) นิสัย (Habits) และสิ่งคาดหวังจากผลของการกระทำ ด้วย

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นสิ่งที่จะพัฒนาการเรียนการสอนของครูกับนักเรียน เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาในชั้นเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน และตอบสนองนโยบายปฏิรูปการศึกษา มาตรา 25 และมาตรา 30 ด้วย และเป็นแนวทางที่จะทำให้เกิด

นวัตกรรมชิ้นใหม่ การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมต้องมีความสัมพันธ์กัน จึงจะก่อให้เกิดการพัฒนาการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู ดังนี้คือ

1.ความรู้ เรื่องการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์กับเจตคติ กล่าวคือถ้ามีความรู้ดี ก็ส่งผลให้เจตคติดี ในทางกลับกันถ้าเจตคติที่ดีก็จะทำให้ครูศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

2.เจตคติ การวิจัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม ถ้าเจตคติการวิจัยดีก็จะทำให้ส่งผลต่อพฤติกรรม ทำให้เกิดพฤติกรรมที่จะทำการวิจัยปฏิบัติการ

3.พฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์กับความรู้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน กล่าวคือ ครูมีความรู้ เรื่องการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนจะทำให้เกิดพฤติกรรมการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

สรุป ความรู้ เจตคติ พฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยมีเจตคติเป็นตัวกลางซึ่งทำให้เกิดความรู้และพฤติกรรมและมีความสัมพันธ์กันทั้งทางตรงและทางอ้อม

5.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา มีผู้วิจัยได้ทำการวิจัย ดังนี้

อารีย์ เมธากาญจน์(2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการทำนายเจตนาต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า เจตคติทางตรงและทางอ้อมมีความสัมพันธ์กัน และเจตคติสามารถทำนายเจตนาต่อการวิจัยได้อย่างมีนัยสำคัญ

ชาติรี มณีโกศล(2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรการทำวิจัยปฏิบัติการสำหรับครูประถมศึกษา ผลการวิจัยครั้งนี้ได้หลักสูตรการวิจัยปฏิบัติการสำหรับครูประถมศึกษา ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการเพิ่มมากขึ้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอน

ประภัสสร วงษ์ดี(2540 :บทคัดย่อ) ได้ศึกษากระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนและนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อศึกษากระบวนการวิจัยโดยครูเลือกปัญหาวิจัยที่สามารถประยุกต์ใช้ในการสอน โดยหัวข้อที่ศึกษามักเป็นเรื่องการพัฒนาวิธีสอนและสื่อการสอนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การศึกษาเฉพาะกรณี การปรับพฤติกรรมนักเรียนและการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นโดยครูสร้างเครื่องมือในการวิจัย ส่วนใหญ่ครูสร้างขึ้นเอง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ นักเรียนในชั้นเรียนของตนเองและการวิเคราะห์ข้อมูล ครูได้ทำการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

สรุณี พิพัฒน์โกศล (2537) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลผลิตภาพการวิจัยของผู้ผ่านโปรแกรมการฝึกอบรมการวิจัย จากกระทรวงศึกษาธิการ" พบว่า ตัวแปรที่สัมพันธ์กับผลผลิตภาพการวิจัยของผู้ผ่านโปรแกรมการฝึกอบรมการวิจัย เมื่อแยกการวิเคราะห์ตามปัจจัย

ภูมิหลังมี 5 ตัวแปร คือ (1) การมีประสบการณ์เคยทำวิจัยมาก่อน (2)เคยทำวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอก (3)การเข้าร่วมกิจกรรม "ปะทะสังสรรค์ทางวิชาการ" (4) การเคยมีประสบการณ์เป็นที่ปรึกษาในการวิจัย (5)การอ่านวารสารเกี่ยวกับการวิจัย

ปัจจัยด้านแรงจูงใจภายนอก มี 9 ตัวแปร คือ (1) การได้รับเงินสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด (2) การยอมใช้เงินทุนของตนเองในการทำวิจัย(3)ความรู้ด้านเทคนิควิธีวิจัย(4) การได้รับความภูมิใจในอาชีพ(5)การได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากองค์กรภาคเอกชนในประเทศ(6) เวลาสำหรับการวิจัย(7)แหล่งความรู้(8)การได้ตำแหน่งทางวิชาการ(9)การได้รับเงินทุนสนับสนุนจากหน่วยงานภาคเอกชนต่างประเทศ

ปัจจัยด้านแรงจูงใจภายใน มี 2 ตัวแปร คือ (1)ทัศนคติต่อการทำวิจัย (2)แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำวิจัยเมื่อรวมปัจจัยทั้งหมดทุกด้านเข้าสมการทำนายได้ตัวแปรที่สัมพันธ์กับผลิตภาพการทำวิจัย 10 ตัวแปร ตามลำดับดังนี้คือ (1)การเคยมีประสบการณ์ในการทำวิจัย (4) มีความคาดหวังที่ได้ความภูมิใจในการอาชีพจากการทำวิจัย (5)การเคยมีประสบการณ์เป็นที่ปรึกษาการวิจัย(6)การมีทัศนคติทางบวกต่อการทำวิจัย(7)การเคยเป็นคณะกรรมการพิจารณาโครงการวิจัยหรือผลการวิจัย(8)การได้รับเงินทุกสนับสนุนการทำวิจัยจากหน่วยงานภาคเอกชนในต่างประเทศ (9)แหล่งความรู้ในการทำวิจัย และ (10)เวลาสำหรับทำการวิจัย

ผู้ที่มีผลงานวิจัยเดี่ยว มีทัศนคติต่อการทำวิจัยในระดับกลาง การได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารและบุคคลอื่น ในระดับปานกลาง มีความคาดหวังผลลัพธ์การวิจัยอย่างเดียว คือ ความภูมิใจในอาชีพ

ผู้ที่มีผลงานวิจัยเป็นคณะ มีทัศนคติต่อการทำวิจัยในระดับสูง มีการรับรู้ด้านการได้รับการสนับสนุนมีทัศนคติต่อการทำวิจัยในระดับสูง มีความคาดหวังผลลัพธ์การวิจัย คือ ได้ความภูมิใจในอาชีพและการได้ตำแหน่งทางวิชาการ

วันทนา ชูช่วย(2533)ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การทำวิจัยในโรงเรียนของครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร" โดยการสัมภาษณ์ครูที่ทำกรวิจัยจำนวน 37 คน และครูที่ไม่ทำการวิจัย จำนวน 81 คน จาก 27 โรงเรียน พบว่า ครูที่ทำกรวิจัยมีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโทและบางส่วนเป็นครูที่ผ่านการอบรมทำให้มีพื้นฐานการวิจัย มีประสบการณ์การอ่านงานวิจัย งานที่รับผิดชอบนอกเหนือจากงานสอน จะมีแผนงานได้แก่ งานโครงการและแผนงานสารสนเทศ รองลงมาเป็นงานทะเบียนวัดผล หัวหน้าและรองหัวหน้าหมวดวิชา เหตุจูงใจในการทำวิจัยของครูมัศึกษามี

1.เหตุจูงใจภายในมาจากครูประสบปัญหาที่น่าวิจัยและต้องการข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้เพื่อพัฒนางานที่ปฏิบัติ

2.เหตุจูงใจภายนอกเป็นการได้รับมอบหมายและการสนับสนุนจากผู้บริหารใน 26 โรงเรียนที่มีโครงการวิจัยมี 10 โรงเรียน ที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการทำงานวิจัยขึ้นและการสนับสนุนจากหัวหน้างาน เช่น หัวหน้าหมวด ผู้ช่วยผู้บริหารก็มีความสำคัญต่อครูที่ทำกรวิจัย

เช่นกัน เหตุผลสำคัญอีกประการคือ ครูที่ทำการวิจัยมีทัศนคติที่ดีต่อผลงานวิจัยมีความเชื่อถือ เห็นคุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัยมีความต้องการปัจจัยพื้นฐานด้านที่ปรึกษางานวิจัย ผู้ร่วมวิจัย เวลาที่ใช้ในการวิจัยต้องการให้โรงเรียนสนับสนุนโดยลดชั่วโมงสอน ส่วนปัจจัยด้านการเงิน พบว่าแต่ละโครงการใช้งบไม่มาก ใช้วัสดุอุปกรณ์และกลุ่มตัวอย่างภายในโรงเรียนทำให้ครูส่วนใหญ่ไม่มีความต้องการปัจจัยด้านนี้มากนัก ปัจจัยอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัยก็สะดวกเพียงพอต่อการวิจัย

ส่วนครูที่ไม่ทำการวิจัยส่วนใหญ่จะทำการสอนอย่างเดียวไม่มีงานรับผิดชอบพิเศษ ไม่เคยอ่านงานวิจัยและไม่เคยอบรมวิจัย ทัศนคติไม่เชื่อผลงานวิจัย ไม่เห็นประโยชน์ในการทำงานวิจัย เพราะเห็นว่าไม่มีการนำผลการวิจัยมาใช้ในโรงเรียน ผลการวิจัยไม่เคยเผยแพร่มาถึงครู งานวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้จบการศึกษาและผู้ทำผลงานเพื่อเลื่อนตำแหน่งเท่านั้น กลุ่มครูที่ไม่ทำงานวิจัยบางส่วนเห็นว่า การวิจัยทางการศึกษาปัจจุบัน คือการตอบแบบสอบถามค่อนข้างเบื่อหน่ายและให้ข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริง ทำให้เกิดทัศนคติไม่ดีต่อผลการวิจัย

จากความคิดเห็นของคนทั้ง 2 กลุ่ม ในเรื่องปัจจัยที่จะจูงใจ ครูในการทำวิจัย คือ ต้องชี้ให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการทำวิจัย โดยการเผยแพร่งานวิจัยให้ถึงมือผู้ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริงในโรงเรียน เมื่อครูเห็นว่า งานวิจัยมีประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง พัฒนาการศึกษาก็จะมีผู้ต้องการทำการวิจัยเอง การเพิ่มความรู้ความเข้าใจในระเบียบวิธีวิจัยและประสบการณ์ในการทำวิจัยและการสนับสนุนจากผู้บริหารโดยการกำหนดนโยบาย การทำวิจัยในโรงเรียนกระตุ้นด้วยการจัดอบรมเกี่ยวกับการวิจัยให้ครูในโรงเรียน

พรเพ็ญ ปฏิสัมพันธ์(2532)ทำการวิจัยเรื่อง"ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยต่ออาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร" โดยใช้ทฤษฎีการจูงใจของเฮอร์ซเบิร์ก พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำหรือไม่ทำการวิจัยของอาจารย์ เรียงตามลำดับดังนี้ คือ ความสำเร็จของงาน ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าในตำแหน่งราชการ ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน สภาพการทำงาน การปกครองบังคับบัญชา นโยบายและการบริหาร เงินทุนที่ได้รับและการได้รับความยอมรับนับถือแต่ปัจจัยที่ใช้ทำนายเพื่อจำแนกกลุ่มของอาจารย์ที่เคยทำและไม่เคยทำวิจัยได้ถูกต้อง มี 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านลักษณะของงาน ความสำเร็จของงาน ความรับผิดชอบและความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความแตกต่างในกลุ่มอาจารย์ที่เคยทำและไม่เคยทำวิจัยมีปัจจัยด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน สภาพการทำงาน การปกครองบังคับบัญชา นโยบายการบริหาร เงินที่ได้รับ และการได้รับการยอมรับนับถือ

สุวัฒน์ เวชประดิษฐ์(2531) ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์จังหวัดสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ" เกี่ยวกับการทำวิจัยในโครงการวิจัยและพัฒนาคุณภาพก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา พบว่า ศึกษานิเทศก์ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบต่อโครงการวิจัยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 40-49 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า เป็นผู้มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยโดยได้รับความรู้จากการอบรมสัมมนา

เกี่ยวกับการวิจัย มีปัญหาด้านการใช้เครื่องมือโดยทางจังหวัดมีเครื่องคอมพิวเตอร์แต่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ในเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูล เพราะไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถจึงใช้การคำนวณวิเคราะห์ด้วยเครื่องคิดเลข

พร้อมพรรณ อุดมสิน(2528)ทำการวิจัยเรื่อง " ความต้องการการเสริมสมรรถภาพการวิจัยทางการศึกษา" พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ครูประถมศึกษาคเคยได้รับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการวิจัย ร้อยละ 2637 เคยเรียนเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา ร้อยละ 51.1 มีประสบการณ์ในการทำวิจัย ร้อยละ 18.6 ความต้องการการเสริมสมรรถภาพในด้านการอ่านงานวิจัย พบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ต้องการความรู้เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน ต้องการความรู้ด้านการอ่านงานวิจัยและสถิติ ความสามารถในการอ่านงานวิจัยและการใช้ผลงานการวิจัยทางการศึกษาของครูประถมศึกษา มีความสัมพันธ์กับการเคยรับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับงานวิจัย การเคยเรียนวิชาที่เกี่ยวกับการวิจัยและการเคยทำงานวิจัยมาก่อน มีความต้องการในการใช้แหล่งความพร้อมทางการวิจัย อุปสรรคในการทำการวิจัยคือ การไม่มีเวลา เพราะงานประจำมีมาก รองลงมาคือ ผลงานวิจัยขาดการเผยแพร่ถึงครูผู้ใช

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. จัดทำข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2545 จากทุกโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทั้งหมด 30 โรงเรียน มีประชากรที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 283 คน

กลุ่มตัวอย่าง

เป็นครูจำนวน 162 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มอย่างง่าย และใช้ครูระดับประถมศึกษา จากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน จากจำนวนทั้งหมด 30 โรงเรียน ได้จำนวนครูระดับประถมศึกษา 162 คน

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

โดยใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์กำหนดตัวอย่างสัดส่วนของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie&Morgan อ้างในกาญจนา วัฒนาบุ, 2544 : 244) และนำมาแบ่งกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งพวก (Stratified random sampling) (ล้วน อังคณา สายยศ, 2538 : 97-98) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เป็นอัตราส่วนของประชากรกับขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะทำให้กลุ่มตัวอย่างครอบคลุมทุกกลุ่มในอัตราส่วนที่เท่า ๆ กัน โดยใช้วิธีคำนวณกลุ่มตัวอย่างแต่ละพวก ดังนี้

N คือ ประชากรทั้งหมด

n คือ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

$$\text{ดังนั้น } \frac{n}{N} = \frac{162}{283} \\ = 0.57$$

แล้วนำผลที่ได้คือ 0.57 ไปคูณจำนวนประชากรได้เท่าใดจะเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เช่น โรงเรียนชุมชนบ้านโคกหม้อ จำนวนประชากร $18 \times 0.57 = 10.26$ จะได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน และได้แสดงไว้ในตารางดังนี้

ตารางจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ที่	รายชื่อโรงเรียน	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มเบญจบุรพา			
1	โรงเรียนชุมชนบ้านโคกหม้อ	18	10
2	โรงเรียนบ้านท่าदान	7	4
3	โรงเรียนบ้านหนองเม่น	10	5
4	โรงเรียนวัดท่ามะขามป้อม	7	4
5	โรงเรียนบ้านเขาโคกโค	4	2
6	โรงเรียนวัดทุ่งนาไทย	8	5
7	โรงเรียนวัดดอนหวาย	6	3
8	โรงเรียนบ้านเขาน้อย	7	4
กลุ่มศึกษาอุดม			
9	โรงเรียนวัดดงพิบูล	7	4
10	โรงเรียนวัดตลุกหมู	10	6
11	โรงเรียนวัดหนองมะเขือ	7	4
12	โรงเรียนวัดหนองเรือโกสน	8	5
13	โรงเรียนวัดหนองสระ	7	4
14	โรงเรียนอนุบาลทัพทัน	24	14
กลุ่มเสมอประสิทธิ์			
15	โรงเรียนบ้านโป่งแก้ง	8	5
16	โรงเรียนบ้านวังเตย	21	12
17	โรงเรียนบ้านหนองจิกยาว	7	4

ตารางจำนวนกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ที่	รายชื่อโรงเรียน	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	กลุ่มเสมอภาค (ต่อ)		
18	โรงเรียนบ้านหนองไผ่	7	4
19	โรงเรียนวัดเขาปฐวี	14	9
20	โรงเรียนวัดตลุกตุ้	10	6
21	โรงเรียนบ้านถนนใหม่	6	3
22	โรงเรียนวัดหนองนกยูง	6	3
23	โรงเรียนบ้านสวนขวัญ	15	9
	กลุ่มเสริมวิทย์พัฒนา		
24	โรงเรียนบ้านคอดยาง	7	4
25	โรงเรียนบ้านหัวดง	6	3
26	โรงเรียนบ้านหนองขุย	13	7
27	โรงเรียนบ้านหนองแห้ว	8	5
28	โรงเรียนบ้านเนินเคว่า	6	3
29	โรงเรียนวัดวังสาริกา	9	5
30	โรงเรียนบ้านหนองหญ้าปล้อง	10	6
	รวม	283	162

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ เพศ วุฒิการศึกษา เป็นต้น แบบสอบถามตอนนี้เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

วิธีการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาการสร้างเครื่องมือจากเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการวิจัยครั้งนี้ และสอบถามความรู้ของครู เจตคติและพฤติกรรมในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี นำไปปรึกษาและขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาในการทำวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

ตามวิธีการของลิเคิร์ต(Likert) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538 : 114) มีลักษณะตามแบบมาตราประมาณค่า 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อย

2. นำความรู้ที่รวบรวมได้จากข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถามโดยยึดความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และนำแบบสอบถามไปให้อาจารย์พิจารณาความถูกต้องเหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขข้อบกพร่องของแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาไปทดลองใช้ (Try out) กับครูในระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสว่างอารมณ์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ซึ่งมีลักษณะประชากรและกลุ่มตัวอย่างใกล้เคียงกัน จำนวน 30 คน เพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ล้วน อังคณา สายยศ, 2538 : 200) ได้ค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ 0.87

5. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป ตัวอย่างแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ เช่น ครูประจำชั้น เพศ อายุ ฯลฯ มีลักษณะเป็นแบบกำหนดให้เลือกตอบ (Check list) 6 ข้อ

ตัวอย่างแบบสอบถาม

1. สถานภาพ

☐ ครูประจำชั้น

☐ ครูประจำวิชา

2. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า(Rating scale) 4 ตัวเลือก ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง และได้รับคำแนะนำจากท่านอาจารย์ที่ปรึกษา

ข้อ 1-10 เกี่ยวกับความรู้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแบบไม่เป็นทางการ

ข้อ 11-20 เกี่ยวกับความรู้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแบบเป็นทางการ

ตัวอย่าง

คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ลงในตารางทางขวามือของแต่ละข้อ เพียงข้อเดียวที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	ระดับความรู้			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย
<u>ความรู้ในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน</u>				
ก. แบบไม่เป็นทางการ				
1. ท่านมีความรู้ความสามารถในการกำหนดปัญหาการวิจัยมากน้อยเพียงใด				
2. ท่านมีความรู้ความสามารถในการกำหนดชื่อเรื่องการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน				

โดยแต่ละระดับมีความหมายดังต่อไปนี้

มากที่สุด	ระดับคะแนน	4
มาก	ระดับคะแนน	3
ปานกลาง	ระดับคะแนน	2
น้อย	ระดับคะแนน	1

แบบสอบถามข้อที่ 21-40 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

ข้อความ	ระดับความรู้สึก			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย
<u>เจตคติในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน</u>				
21. การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นเรื่องของศึกษานิเทศก์หรือนักการศึกษาเท่านั้น				
22. การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีประโยชน์ควรค่าแก่การศึกษา				

โดยแต่ละระดับมีความหมายดังต่อไปนี้

มากที่สุด ระดับคะแนน 4

มาก ระดับคะแนน 3

ปานกลาง ระดับคะแนน 2

น้อย ระดับคะแนน 1

กรณีคำถามเชิงลบจะทำการกลับค่าคะแนนใหม่ มีความหมาย ดังนี้

มากที่สุด ระดับคะแนน 1

มาก ระดับคะแนน 2

ปานกลาง ระดับคะแนน 3

น้อย ระดับคะแนน 4

คำถามเชิงลบคือ ข้อ 21,24,28,29,30,32,33,34,36,37

แบบสอบถามข้อที่ 41-60 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการ
ในชั้นเรียน

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย
<u>พฤติกรรมในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน</u>				
41. ท่านเริ่มพูดคุยปรึกษากับเพื่อนครู ถึงเรื่องการทำวิจัยปฏิบัติการใน ชั้นเรียน				
42. ท่านเริ่มศึกษาอ่านงานวิจัยของ คนอื่น ๆ บ้าง				

โดยแต่ละระดับมีความหมายดังต่อไปนี้

มากที่สุด ระดับคะแนน 4

มาก ระดับคะแนน 3

ปานกลาง ระดับคะแนน 2

น้อย ระดับคะแนน 1

กรณีคำถามเชิงลบจะทำการกลับค่าคะแนนใหม่ มีความหมาย ดังนี้

มากที่สุด ระดับคะแนน 1

มาก ระดับคะแนน 2

ปานกลาง ระดับคะแนน 3

น้อย ระดับคะแนน 4

คำถามเชิงลบคือ ข้อ 40,44,48,50,54

รวมเป็นข้อคำถามทั้งสิ้นจำนวน 60 ข้อ ที่ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating
scale) รวมคะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากอาจารย์ที่ปรึกษา ติดต่อขอความอนุเคราะห์จากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ขอเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยทำบันทึกเสนอเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล ถึงผู้บริหารโรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี เพื่อส่งแบบสอบถามให้ครูผู้สอนได้ตอบแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ส่งไปยังครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและนัดวันเวลา ที่ผู้วิจัยจะเดินทางไปเก็บแบบสอบถามคืน

เกณฑ์การให้คะแนน

กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนเป็นแบบอันตรภาคชั้น (Class Interval) ซึ่งมีวิธีการกำหนดแต่ละช่วงคะแนนดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2531 : 9)

$$\begin{aligned} \text{พิสัย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{4 - 1}{4} \\ &= 0.75 \end{aligned}$$

จากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความหมายของระดับคะแนนได้ดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย
1.00 – 1.75	น้อย
1.76 – 2.50	ปานกลาง
2.51 – 3.25	มาก
3.26 – 4.00	มากที่สุด

การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการสอบถามกลุ่มตัวอย่างเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลหลังจากนั้นนำข้อมูลมาลงรหัส(coding)และนำไปวิเคราะห์ประเมินผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS/PC* (Statistic Package for Social Sciences) โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์และประเมินผล ดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน(Descriptive Statistics) ได้แก่
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean)
 - 1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviations)
2. สถิติที่ใช้เพื่อการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ t – test (Independent)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อุทัยธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาระดับความรู้ เจตคติ และพฤติกรรม การวิจัย ปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และพฤติกรรม การวิจัย ปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทพทัน สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลผล และการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าเฉลี่ยที่ใช้พิจารณา t – distribution
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้ แบ่งการนำเสนอเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ในตอนนี้เป็นนำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมุติฐานวิจัย

2.1 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทพทัน สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี

2.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์

การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมของครู ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังแสดงใน ตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ เพศ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และเคยผ่านการอบรมวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานภาพ		
ครูประจำชั้น	136	84.0
ครูประจำวิชา	26	16.0
เพศ		
ชาย	31	37.7
หญิง	101	62.3
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	6	3.7
30 - 40 ปี	28	17.3
41 - 50 ปี	104	64.2
51 ปีขึ้นไป	24	14.8
วุฒิทางการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	26	16.0
ปริญญาตรี	133	82.1
สูงกว่าปริญญาตรี	3	1.9
ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	8	4.9
10 - 15 ปี	21	13.0
16 - 20 ปี	15	9.3
20 ปีขึ้นไป	118	72.8
เคยผ่านการอบรมวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน		
เคย	84	51.9
ไม่เคย	74	48.9
รวม	162	100.00

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 162 คน จำแนกเป็น สถานภาพเป็นครูประจำชั้น ร้อยละ 84.0 ครูประจำวิชา ร้อยละ 16.0 เป็นเพศชายร้อยละ 37.7 และเพศหญิง ร้อยละ 62.3 มีอายุต่ำกว่า 40 ปี ร้อยละ 21.0 อายุ 40-50 ปี ร้อยละ 64.2 และอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 14.8 มีวุฒิทางการศึกษาดำรงปริญญาตรี ร้อยละ 16.0 ปริญญาตรี ร้อยละ 82.1 และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 1.9 ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 4.9 ตั้งแต่ 10 - 15 ปี ร้อยละ 13.0 ตั้งแต่ 16 – 20 ปี ร้อยละ 9.3 และ 20 ปีขึ้นไป ร้อยละ 72.8 เคยผ่านการอบรมวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ร้อยละ 51.9 ไม่เคยผ่านการอบรมวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนร้อยละ 48.9

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความรู้ เจตคติและพฤติกรรม ของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อุทัยธานี ดังแสดงในตารางที่ 2 – 5

ตาราง 2 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความรู้ เจตคติและพฤติกรรม ของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อุทัยธานี

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ความรู้	1.76	.53	ปานกลาง
เจตคติ	2.97	.56	มาก
พฤติกรรม	2.17	.37	ปานกลาง

จากตาราง 2 พบว่า ความรู้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ของครูในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี โดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง เจตคติการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก และพฤติกรรมการวิจัย ปฏิบัติการในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ด้านความรู้แบบไม่เป็นทางการ (n = 162)

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้
ความรู้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน			
ก. แบบไม่เป็นทางการ			
1. ท่านมีความรู้ความสามารถในการกำหนดปัญหา ปัญหาการวิจัยมากน้อยเพียงใด	1.81	.64	ปานกลาง
2. ท่านมีความรู้ความสามารถในการกำหนดชื่อเรื่อง ในการวิจัยปฏิบัติการ	1.81	.63	ปานกลาง
3. ท่านมีความรู้ความสามารถในการกำหนด วัตถุประสงค์ในการวิจัย	1.84	.66	ปานกลาง
4. ท่านสามารถเขียนวิธีการดำเนินการวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียนได้	1.68	.69	น้อย
5. ท่านมีความรู้ความสามารถในการกำหนดเครื่องมือ ในการเก็บข้อมูลได้	1.74	.69	น้อย
6. ท่านสามารถกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้	1.81	.65	ปานกลาง
7. ท่านมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยวิธีการอื่น ๆ เช่น การวิเคราะห์เนื้อหา	1.85	.65	ปานกลาง
8. ท่านมีความรู้ความสามารถในการสรุปผล การดำเนินงาน	1.91	.65	ปานกลาง
9. ท่านมีความสามารถในการอภิปรายผลได้	1.93	.64	ปานกลาง
10. ท่านมีความรู้ความสามารถในการเขียนรายงาน การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	1.73	.70	น้อย
รวม	1.81	.55	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่า ความรู้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี แบบไม่เป็นทางการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความสามารถในการเขียนวิธีดำเนินงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้ความรู้ความสามารถเขียนวิธีการดำเนินการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้ ความรู้ความสามารถในการเขียนรายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.68, 1.74, 1.73$ ตามลำดับ)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ด้านความรู้ แบบเป็นทางการ(n=162)

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้
ความรู้ในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน			
ข.แบบเป็นทางการ			
11. ท่านมีความรู้ความสามารถในการกำหนดปัญหาการวิจัยและตั้งชื่อเรื่องอย่างเหมาะสม	1.77	.67	ปานกลาง
12. ท่านมีความรู้ความสามารถในการกำหนดจุดมุ่งหมายการวิจัยให้สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย	1.75	.68	น้อย
13. ท่านมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องขอบเขตการวิจัย	1.77	.70	ปานกลาง
14. ท่านมีความรู้ความสามารถในการรวบรวมข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย	1.78	.69	ปานกลาง
15. ท่านมีความรู้เรื่องแบบแผนการวิจัย(research design)	1.59	.62	น้อย
16. ท่านมีความรู้ความสามารถในการกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่เหมาะสม	1.65	.65	น้อย
17. ท่านมีความสามารถในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย	1.63	.68	น้อย
18. ท่านมีความรู้ความสามารถในการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล	1.68	.64	น้อย
19. ท่านมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอื่น ๆ เช่น การวิเคราะห์เนื้อหาและวิเคราะห์เอกสาร	1.77	.64	ปานกลาง
20. ท่านมีความรู้ความสามารถในการอภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะ	1.75	.64	น้อย
รวม	1.71	.56	น้อย

จากตาราง 4 แสดงว่าความรู้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอกาญจนบุรี สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี แบบเป็นทางการ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย($\bar{X} = 1.71$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความรู้ความสามารถใน การกำหนดปัญหาการวิจัยและตั้งชื่อเรื่องอย่างเหมาะสม ความรู้ความเข้าใจในเรื่องขอบเขตการ วิจัยความรู้ความสามารถในการรวบรวมข้อมูล เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ความรู้ ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอื่น ๆ เช่น การวิเคราะห์เนื้อหาและวิเคราะห์เอกสารอยู่ ในระดับปานกลาง($\bar{X} = 1.77, 1.78, 1.71$ ตามลำดับ)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของ
ครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
อุทัยธานี ด้านเจตคติ แบบเป็นทางการ(n=162)

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้
เจตคติในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน			
21.การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นเรื่องของ ศึกษานิเทศก์หรือนักการศึกษาเท่านั้น	3.34	.72	มาก
22.การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีประโยชน์ควรค่า แก่การศึกษา	3.08	.79	มาก
23.การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสามารถแก้ปัญหาใน ชั้นเรียนได้	3.12	.77	มาก
24.ท่านไม่แน่ใจว่าการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนจะก่อให้เกิด ประโยชน์ได้จริง	3.22	.79	มาก
25.การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นการส่งเสริมความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์	2.82	.76	มาก
26.การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนจะเป็นประโยชน์ต่อ ชั้นเรียนและครูผู้สอนมากกว่าเดิม	3.04	.76	มาก
27.การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นสิ่งที่น่าสนใจและ ท้าทายความสามารถของท่าน	2.85	.81	มาก
28.การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนทำให้เสียเวลา	3.25	.74	มาก
29.การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นผลเสียต่อสุขภาพทำ ให้ท่านเคร่งเครียด	3.22	.71	มาก
30.ท่านรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	2.86	.76	มาก
31.การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนจะทำให้ท่านพัฒนา ตนเอง	2.86	.76	มาก
32.การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนยากเกินความสามารถ ของท่าน	3.04	.64	มาก
33.การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเหมาะสมสำหรับผู้มี ความรู้ระดับปริญญาโทมากกว่า	3.06	.83	มาก
34.ครูที่ทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนจะทำให้การสอน ย่อหย่อนลง	3.31	.67	มาก

ตาราง 5 ต่อ

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้
เจตคติในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน			
35.การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนทำให้ท่านรู้สึกว่าคุณเป็นครูมืออาชีพ	2.49	.83	ปานกลาง
36.ท่านไม่ยากทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพราะเกรงว่าจะทำผิดแบบแผน	1.93	.87	น้อย
37.การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนทำให้เสียเวลาในการเรียนการสอนและการทำงานอื่น	3.12	.77	มาก
38.การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีส่วนทำให้มีความรู้มากขึ้น	2.72	.78	มาก
39.การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนทำให้ทำรู้สึกกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่มากขึ้น	2.45	.74	ปานกลาง
40.การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนไม่สอดคล้องกับหลักสูตรในชั้นเรียน	3.30	.70	มากที่สุด
รวม	2.97	0.40	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่าเจตคติที่ดีต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 2.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ การทำวิจัยปฏิบัติการไม่สอดคล้องกับหลักสูตรในชั้นเรียน ครูมีเจตคติที่ดีอยู่ในระดับมากที่สุด($\bar{X} = 3.30$) การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนทำให้ท่านรู้สึกว่าคุณเป็นครูมืออาชีพ การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนท่านรู้สึกกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่มากขึ้น ครูมีเจตคติที่ดีอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.49, 2.45$ ตามลำดับ)และท่านไม่ยากทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพราะเกรงว่าจะผิดแบบแผน มีเจตคติที่ดีอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.93$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ด้านพฤติกรรม แบบเป็นทางการ(n=162)

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้
พฤติกรรมในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน			
41.ท่านเริ่มพูดคุยปรึกษากับเพื่อนครูถึงเรื่องการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	2.26	.66	ปานกลาง
42.ท่านเริ่มศึกษาอ่านงานวิจัยของคนอื่น ๆ บ้าง	2.27	.68	ปานกลาง
43.ท่านเริ่มสังเกตเด็กนักเรียนเพื่อค้นหาปัญหาในชั้นเรียน	2.66	.68	ปานกลาง
44.ท่านยังไม่มีหัวข้อเพื่อทำวิจัยในการปฏิบัติในชั้นเรียน	2.94	.64	มาก
45.ท่านปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	1.89	.75	ปานกลาง
46.ท่านเริ่มศึกษาเอกสารค้นคว้าในการทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของตัวเอง	2.28	.72	ปานกลาง
47.ท่านลงมือเขียนสภาพปัญหาของนักเรียนในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	2.04	.69	ปานกลาง
48.ท่านยังไม่พร้อมในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพราะงานหน้าที่มีมากเกินไป	2.83	.73	มาก
49.ท่านวางแผนภายในปีนี้จะเริ่มลงมือทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	2.39	.71	ปานกลาง
50.ท่านยังไม่รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเพียงพอที่จะทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	2.98	.68	มาก
51.ท่านออกแบบการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนและนำไปเสนอผู้บริหาร	1.60	.60	น้อย
52.ท่านร่วมมือกับเพื่อนครูลงมือทำงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	1.69	.59	น้อย
53.ท่านตั้งชื่อเรื่องในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแล้ว	1.70	.68	น้อย
54.ท่านยังไม่ได้ค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	3.17	.62	มาก
55.ท่านศึกษาเกี่ยวกับวิธีสอนแบบใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	2.20	.75	ปานกลาง

ตาราง 6 ต่อ

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้
พฤติกรรมในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน			
56.ท่านลงมือสรุปผลการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของท่าน	1.87	.72	ปานกลาง
57.ท่านลงมือแก้ปัญหาในชั้นเรียนโดยใช้ผลการปฏิบัติการเรียบร้อยแล้ว	1.91	.73	ปานกลาง
58.ท่านทำงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเก็บใส่ในแฟ้มสะสมงาน	1.75	.71	น้อย
59.ผลงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของท่านได้รับการเผยแพร่ให้คนอื่นทราบบ้างแล้ว(ท่านได้มีโอกาสแสดงผลงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแก่คนอื่น ๆ)	1.54	.71	น้อย
60.ท่านได้รับเชิญและชักชวนจากองค์กรบุคคลอื่น ๆ ให้แสดงผลงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	1.48	.62	น้อย
รวม	2.17	.37	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่าพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี มีระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ายังไม่มีหัวข้อเพื่อทำการวิจัยในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เพราะงานในหน้าที่มากเกินไป ยังไม่รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเพียงพอที่จะทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ยังไม่ได้ค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.94, 2.83, 2.98, 3.17$ ตามลำดับ) และออกแบบการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนและนำไปเสนอผู้บริหาร ร่วมมือกับเพื่อนครูลงมือทำงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ตั้งชื่อเรื่องในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแล้ว ผลงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้รับการเผยแพร่ให้คนอื่นทราบบ้างแล้ว ได้รับเชิญและชักชวนจากองค์กร บุคคลอื่น ๆ ให้แสดงผลงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.60, 1.69, 1.70, 1.75, 1.54$ ตามลำดับ)

2.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ดังแสดงในตารางที่ 7

ตาราง 7 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติและพฤติกรรมของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี

ตัวแปร	ความรู้	เจตคติ	พฤติกรรม
ความรู้	1.00	.355**	.560**
เจตคติ		1.00	.366**
พฤติกรรม			1.00

**P<.01

จากตาราง 7 แสดงว่าความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะประสบผลสำเร็จได้นั้น ครูเป็นบุคลากรที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้การพัฒนาการเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนนั้นเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้การเรียนการสอนได้พัฒนาและเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือได้ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาที่กำหนดให้ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาความรู้ เจตคติและพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ซึ่งจะทำให้ได้รับทราบข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนาครู ให้มีความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป โดยมีความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความรู้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี
2. เพื่อศึกษาเจตคติการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี

สมมติฐานการวิจัย

ครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี มีความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมมีปฏิสัมพันธ์กันในทางบวก

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ปีการศึกษา 2545 จำนวน 30 โรงเรียน จำนวน 283 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ปีการศึกษา 2545 จำนวน 30 โรงเรียน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งพวก(Stratified Random Sampling) จำนวน 162 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ครู เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและได้รับ การอบรมการวิจัย

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความรู้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เจตคติการวิจัยปฏิบัติการใน ชั้นเรียน และพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็น การตรวจคำตอบ(Check list)แบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน การได้รับการอบรม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ และพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scales)ซึ่งแบ่งเป็นด้านความรู้ แบบไม่เป็น ทางการ 10 ข้อ แบบเป็นทางการ 10 ข้อ ด้านเจตคติ 20 ข้อ ด้านพฤติกรรม 20 ข้อ รวม 60 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองและได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในการสอนระดับ ประถมศึกษาด้วยตนเอง โดยได้รับความช่วยเหลือจากครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในการสอน ระดับ ประถมศึกษาจำนวน 30 โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี จำนวน 162 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนทั้งสิ้น 162 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ตามวิธีการทางสถิติ เพื่อนำมาแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

1.การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ได้แก่ สถานภาพ เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และการได้รับการอบรม ใช้วิธีคำนวณหาค่าความถี่ และร้อยละ

2.การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ใช้สถิติค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทันสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน(Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1.ลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 84.0 เป็นครูประจำชั้น เป็นครูประจำวิชาเพียงร้อยละ 16.0

เพศส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 62.3 เป็นเพศชาย ร้อยละ 37.7

อายุ ส่วนใหญ่ร้อยละ 64.2 มีอายุ 40-50 ปี รองลงมามีอายุต่ำกว่า 40 ปี ลงมาร้อยละ 21.0 และน้อยที่สุดมีอายุ 51 ปีขึ้นไปร้อยละ 14.8

วุฒิการศึกษา ส่วนใหญ่ร้อยละ 84.0 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 16.0

ประสบการณ์การทำงาน ส่วนใหญ่ร้อยละ 72.8 รองลงมามีประสบการณ์การทำงาน 10-15 ปี ร้อยละ 13.0 มีประสบการณ์ทำงาน 16-20 ปี ร้อยละ 9.3 และต่ำสุด คือประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 4.9

ได้รับการอบรม เคยผ่านการอบรมร้อยละ 51.9 และไม่เคยผ่านการอบรมร้อยละ 48.1

2.การศึกษาความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ผลปรากฏดังนี้

1.ด้านความรู้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน พบว่า ครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ความรู้ในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความรู้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแบบไม่เป็นทางการอยู่ในระดับปานกลางและมีความรู้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแบบเป็นทางการอยู่ในระดับน้อย

2.ด้านเจตคติ การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี มีเจตคติที่ดีต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก

3.ด้านพฤติกรรม การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี มีพฤติกรรมวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

4.ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกมีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง มีเจตคติอยู่ในระดับมาก มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

การอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1.ด้านความรู้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความรู้ของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานีมีความรู้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความรู้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแบบไม่เป็นทางการอยู่ในระดับปานกลางแต่ค่อนข้างไปทางน้อย ทั้งนี้ เนื่องจากครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 84 จึงมีความรู้ในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนพอสมควร แต่ที่ค่อนข้างไปทางน้อยเป็นเพราะว่าไม่มีความคงทนในการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับ สุพัตร พิบูลย์ (2544:คำนำ) ที่กล่าวว่า อ่านหนังสือเกี่ยวกับการวิจัย 100 เล่ม ก็ไม่สู้ลงมือปฏิบัติจริง จึงมีผลทำให้ความรู้ในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางน้อย ส่วนความรู้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแบบเป็นทางการนั้น ครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี มีความรู้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแบบเป็นทางการอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแบบเป็นทางการนั้น ผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปจะมีความรู้ความชำนาญในการวิจัย เพราะต้องใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนเพื่อรับปริญญาหรือที่เรียกว่า ปริญญาโทเมื่อพิจารณาข้อที่ว่ามีความรู้เรื่องแบบแผนการวิจัย(Research design)ที่ค่าเฉลี่ยน้อยอยู่ในระดับต่ำที่สุด(ค่าเฉลี่ย 1.59) อีกทั้งความรู้ความสามารถในการกำหนดจุดมุ่งหมายให้สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ความสามารถในการกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่เหมาะสมความสามารถในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย มีความรู้ความสามารถในการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้ความสามารถในการอภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะอยู่ในระดับน้อย ซึ่งผู้ที่จบการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไปจะมีความรู้ในการวิจัยปฏิบัติการอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

2.ด้านเจตคติการวิจัยการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 4 แนวจัดการศึกษา มาตรา 24(5) ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ มาตรา 30 ส่งเสริมให้ผู้สอน

สามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา อีกทั้งนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัยโดยใช้แบบแผนที่หลากหลาย อาทิเช่น การวิจัยในชั้นเรียนจึงทำให้ครูมีเจตคติที่ดีต่อการวิจัยในระดับมาก และการประชาสัมพันธ์ทุกหน่วยงานของวงการศึกษาได้เผยแพร่อย่างทั่วถึง อีกทั้งครูเล็งเห็นประโยชน์คุณค่าความสำคัญสามารถสร้างสรรค์พัฒนา นวัตกรรม แก้ปัญหา นำภาคภูมิใจของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนและมีความตื่นตัวในการปฏิรูปการศึกษาและยอมรับสิ่งต่าง ๆ หรือนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นครูมืออาชีพอีกทั้งผู้บริหารและครูเข้าใจในแนวทางการปฏิรูปการศึกษาและพร้อมที่จะพัฒนาเด็กให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3.ด้านพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี อยู่ในระดับปานกลาง แต่ข้อที่ว่าค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากแสดงให้เห็นว่าครูเริ่มที่จะหาหัวข้อในการวิจัย และเริ่มศึกษาเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ลงมือแก้ปัญหาในชั้นเรียนโดยใช้ผลการวิจัยปฏิบัติการเรียบร้อยแล้ว และเก็บใส่แฟ้มสะสมงาน ส่วนข้อที่ว่าออกแบบการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนและนำเสนอผู้บริหาร ร่วมมือกับครูลงมือทำงานการวิจัยระดับโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย แสดงให้เห็นว่าการวิจัยระดับโรงเรียนมีการทำอยู่ในระดับน้อย และผลงานการวิจัยปฏิบัติการในโรงเรียนได้รับการเผยแพร่ให้คนอื่นทราบบ้างแล้ว หรือมีโอกาสแสดงผลงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแก่คนอื่น ๆ ให้แสดงผลงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอยู่ในระดับน้อย

4.ความสัมพันธ์ของความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน มีความสัมพันธ์ที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เจตคติเป็นตัวกลางให้เกิดเป็นความรู้ และการปฏิบัติโดยมีเจตคติอยู่ในระดับมาก ความรู้อยู่ในระดับปานกลาง การปฏิบัติหรือพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับประภาเพ็ญ สุวรรณ(2526 : 14)ที่ว่าเจตคติเป็นตัวกลางที่ทำให้เกิดความรู้และการปฏิบัติ ดังนั้นความรู้ที่มีความสัมพันธ์กับเจตคติและเจตคติมีผลต่อการปฏิบัติหรือพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กันในทางบวก

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางเพื่อนำข้อค้นพบไปปรับปรุงแก้ไข คือ

1.จากข้อค้นพบที่ว่าความรู้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยรวม ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้ การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแก่ครูทั้ง 2 แบบ คือ แบบไม่เป็นทางการ และแบบเป็นทางการ โดยเฉพาะเน้นในด้านแบบไม่เป็นทางการ เพื่อให้ครูมีความรู้มั่นใจในตนเอง ว่ามีความรู้และสามารถจะปฏิบัติได้

2. ควรใช้วิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ครูเพื่อให้ได้รับความรู้โดยตรงจากการลงมือปฏิบัติจริงมากกว่าให้ศึกษาเอกสารอย่างเดียว ซึ่งครูมักจะไม่ได้รับความรู้อย่างทั่วถึงและจริงจัง

3. จากข้อค้นพบที่ว่าครูมีเจตคติที่ดีต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน อยู่ในระดับมากนั้นจะเป็นนิมิตหมายอันดี ผู้บริหารจะดำเนินการจัดการพัฒนาการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ให้ได้รับผลสำเร็จอย่างดี จึงควรเป็นผู้นำและกระตุ้นให้ครูได้ร่วมมือในกิจกรรมการวิจัยที่จัดขึ้นอย่างจริงจังต่อเนื่องและเต็มใจ

4. จากข้อค้นพบที่ว่า ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนนั้นมีความสัมพันธ์ในทางบวก เป็นนิมิตหมายอันดีที่การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเกิดประสพผลสำเร็จในระดับหนึ่งและควรมีการพัฒนาต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาในเรื่องเดียวกันนี้กับกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดอื่น เขตการศึกษาอื่น ๆ หรือโรงเรียนในสังกัดอื่น เช่น โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร สังกัดเทศบาล สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน

2. ควรมีการศึกษาเรื่องปัจจัยอื่น นอกเหนือจากความรู้และเจตคติและพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู ที่จะส่งผลต่อความสำเร็จในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนภายในโรงเรียนประถมศึกษา

3. ควรมีการศึกษาเรื่อง หลักสูตรการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่เหมาะสมที่จะส่งเสริมให้ครูประถมศึกษาได้พัฒนาความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมต่อไป

บรรณานุกรม

- กาญจนา วัฒนา. (2544). การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน. ไม่ระบุสถานที่พิมพ์. กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). การวิจัยปฏิบัติการ
ในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อยู่.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์. (2544). เรียนรู้และฝึกปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน. ชลบุรี : โรงพิมพ์งานช่าง.
- ชาติรี เกิดธรรม. (2544). อยากทำวิจัยในชั้นเรียน แต่เขียนไม่เป็น. กรุงเทพฯ : บริษัทดีจิตอล
เลิร์นนิ่ง จำกัด.
- ชาติรี มณีโกสน. (2539). การพัฒนาหลักสูตรการวิจัยปฏิบัติการสำหรับครูประถมศึกษา.
ปริญญาโท กศ.ด. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- เชิดศักดิ์ โฉวสินธุ์. (2520). การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบ
ทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- ทิตนา แวมณี. (2540). การวิจัยทางการศึกษาในแบบแผนและเครื่องมือวิจัยทางการศึกษา.
ทิตนา แวมณีและสร้อยสน สกลรักษ์. บรรณาธิการ กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2543). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนการวิจัยปฏิบัติการของครู.
ในพิสมัย จารุจิตติพันธ์(บรรณาธิการ). จัดพิมพ์เนื่องในโอกาสเกษียณอายุราชการ.
นภดล เจนอักษร. (2544). แก่นวิจัยในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดการพิมพ์.
- ปัญญา แสนทวี. (2545). การวิจัยในชั้นเรียน : จากทฤษฎีสู่ปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2531). เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศรีอนันต์.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2544). เอกสารประกอบการสอนวิชาสมรรถภาพของครูในโรงเรียน
ประถมศึกษา. เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ.
อัดสำเนา.
- ประภัสสร วงษ์ดี. (2540). กระบวนการและการใช้ผลการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู
นักวิจัยในโรงเรียนประถมศึกษา การศึกษาเชิงสำรวจและรายกรณี.
กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). *ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย*.

กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์ พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ. 221 หน้า.

ประวิตร เอราวรรณ. (2542). *การวิจัยในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ : บริษัท ยู แพค จำกัด.

ผ่องพรรณ ตรัยมงคลกุล. (2544) *การวิจัยในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พระธรรมปิฎก(ประยุทธ์ ปยุตโต). (2542). *สานปฏิรูป 2(13) มีนาคม*. ปกใน.

พรเพ็ญ ปฏิสัมพันธ์. (2532). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัย*

ศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร. กรุงเทพฯ : ปริญญาณิพนธ์ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร. อุดมศึกษา.

พร้อมพรรณ อุดมสิน. (2528). *รายงานการวิจัยเรื่องความต้องการการเสริมสมรรถภาพการวิจัย*

ทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุดมศึกษา.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2523). *คู่มือประกอบการสอนวิชาวิจัย 521*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทร์วิโรฒ.

ไพศาล หวังวานิช. (2526). *การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ประสานมิตร.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*.

กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

วันทนา ชูช่วย. (2533). *การทำวิจัยในโรงเรียนของครูมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา*

กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุดมศึกษา.

วิไล กุศลวิศิษฐ์กุล. (2537). *ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนหูหนวก*

มัธยมศึกษา 1-6 โรงเรียนโสตศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะสาธารณสุขศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล. อุดมศึกษา.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2528) *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.

สุชา จันท์ธอมและสุรางค์ จันท์ธอม. (2518). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา.

สถิต นิยมญาติ. (2524). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

สุนีย์ ธีรดากร. (2525) *จิตวิทยาการศึกษา*. นนทบุรี : โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด.

สุนีย์ เหมะประสิทธิ์. (มปป.). *การวิจัยในชั้นเรียน*. เอกสารอบรม. อุดมศึกษา.

สุรณี พิพัฒน์โรจนกุล. (2537). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลผลิตภาพของการวิจัยของผู้ผ่านโปรแกรม*

การฝึกอบรมการวิจัยจากกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุดมศึกษา.

สุวิมล ว่องวานิช. (2544). *การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด

โรงพิมพ์อักษรไทย.

- สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม. (2538). *หลักการแนวคิดและรูปแบบเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน*.
 ในลัดดา ภูเกียรติ (บรรณาธิการ) *เส้นทางสู่การวิจัยในชั้นเรียน*.
 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ บริษัท บพิธการพิมพ์.
- สุภาวัฒน์ เวชประเสริฐ. (2531). *ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์จังหวัด สังกัดสำนักงาน
 คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับการทำวิจัยในโครงการวิจัยและพัฒนา
 คุณภาพก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์
 ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี. (2542). *นโยบายการวิจัยของสำนักงาน
 คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ*. เอกสารอัดสำเนา.
- สำนักนิตยเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
 (2544). *การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- อัญชลี สิงหสุต. (2534). *ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และเจตคติกับพฤติกรรมการป้องกัน
 การติดเชื้อโรคเอดส์ของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร*.
 กรุงเทพฯ : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. อัดสำเนา.
- อารีย์ เมธากาญย์. (2539). *การทำนายเจตนาต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา
 สังกัดกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- อุทุมพร จามรมาน. (2544). *การวิจัยในชั้นเรียนและในโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียน*.
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พันธ์.
- อุทุมพร จามรมาน. (2537). *การวิจัยของครู*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พันธ์.
- Allport. GW. "The Handbook of Social Psychology." In *The Nature of Attitude of Attitudes
 and Attitudes Change*. Edited by W.J.Mcquire.
 Massachusette : Addison-Westley, 1967.
- Bloom, S.B. and Madacus, G.I. (1988). "Atles and Behavioral Change to Reduce
 Risk : A Review," *American Journal of Public Health*. 78 : 394-409 : April.
- Corey S. (1953). *Action Research to Improve School Practices*.
 N.Y.: Columbia University.
- Good. C.V. (1959). *Dictionary of Education*. New York : Mcgraw Hill.
- Lewin. M. (1979). *Understanding Psychological Research*.
 New York : John Wiley & Sons.

- Mettetat.G. (2000). *Classroom Action Research Overview*. Division of Education, Indiana University South Bend. <http://www.iusb.edu/gmetteta/Classroom-action-research.html>/(Search Date : 29/9/2000).
- Schwartz N.E. "Nutrition Knowledge Attitude and Practices of High School Graduates," *Journal of The American Dietetic Association*. 66 : 28-31 January. 1975.
- Thurstone. L.L. (1982). *Attitude can be Measured*. New York : John Wiley and Sons.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
แขวงวัฒนา เขตคลองเตย
กรุงเทพมหานคร 10100
โทร 2581901

31 กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งสงบ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามความคิดเห็น

เนื่องด้วยนางสาวปราณีรัตน์ อักษร นักศึกษาระดับปริญญาโท วิชาเอกการ
ประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการวิจัย เรื่อง การศึกษา
ความรู้เจตคติ และพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานการประถม
ศึกษาอำเภอทพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็น
ต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตให้ครูโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งสงบ
จำนวน 15 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในระหว่างเดือน
กรกฎาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตจากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวปราณีรัตน์
อักษร ได้เก็บข้อมูลในการดำเนินการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ)

ประธานควบคุมงานวิจัย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
แขวงวัฒนา เขตคลองเตย
กรุงเทพมหานคร 10100
โทร 2581901

31 กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดดอนหวาย สปอ. สว่างอารมณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามความคิดเห็น

เนื่องด้วยนางสาวปราณีรัตน์ อักษร นักศึกษาระดับปริญญาโท วิชาเอกการ
ประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการวิจัย เรื่อง การศึกษา
ความรู้เจตคติ และพฤติกรรมกรวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานการประถม
ศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็น
ต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตให้ครูโรงเรียนวัดดอนหวาย จำนวน
10 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขออนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวปราณีรัตน์
อักษร ได้เก็บข้อมูลในการดำเนินการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ)
ประธานควบคุมงานวิจัย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
แขวงวัฒนา เขตคลองเตย
กรุงเทพมหานคร 10100
โทร 2581901

31 กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนอนุบาลสว่างอารมณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามความคิดเห็น

เนื่องด้วยนางสาวปราณีรัตน์ อักษร นักศึกษาระดับปริญญาโท วิชาเอกการ
ประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการวิจัย เรื่อง การศึกษา
ความรู้เจตคติ และพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานการประถม
ศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็น
ต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตให้ครูโรงเรียนอนุบาลสว่างอารมณ์
จำนวน 5 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในระหว่างเดือนกรกฎาคม
2545

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตจากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวปราณีรัตน์
อักษร ได้เก็บข้อมูลในการดำเนินการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ)

ประธานควบคุมงานวิจัย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
แขวงวัฒนา เขตคลองเตย
กรุงเทพมหานคร 10100
โทร 2581901

13 สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามความคิดเห็น

เนื่องด้วยนางสาวปราณีรัตน์ อักษร นักศึกษาระดับปริญญาโท วิชาเอกการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการวิจัย เรื่อง การศึกษาความรู้เจตคติ และพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตให้ครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน จำนวน 162 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตจากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวปราณีรัตน์ อักษร ได้เก็บข้อมูลในการดำเนินการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ)

ประธานควบคุมงานวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงเรียนวัดดอนหวาย

ที่ 1/2545

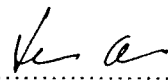
วันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ.2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ครูใหญ่/อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ด้วยข้าพเจ้านางสาวปราณีรัตน์ อักษร อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนวัดดอนหวาย สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทัพทัน กำลังศึกษาปริญญาโทภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เอกการประถมศึกษา ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการวิจัย เรื่อง การศึกษาความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอทัพทัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ ประธานควบคุมงานวิจัย มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลการวิจัย โดยขอ อนุญาตให้ครูในโรงเรียนของท่าน เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นตาม จำนวนแบบสอบถามที่ส่งมาให้ ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ข้าพเจ้าได้เก็บ ข้อมูลในการดำเนินการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและ ขอขอบพระคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

(ลงชื่อ).....

(นางสาวปราณีรัตน์ อักษร)

อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนวัดดอนหวาย

หมายเหตุ ขอความกรุณาส่งแบบสอบถามคืนในบ็อกซ์หนังสือของ สปอ.ทัพทัน หรือที่ตัว ข้าพเจ้าเอง ในวันที่ 28 สิงหาคม 2545 เป็นอย่างช้า

ภาคผนวก ข.
.แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามสถานภาพที่เป็นจริง

1. สถานภาพของผู้ตอบ

☐ ครูประจำชั้น

☐ ครูประจำวิชา

2. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

3. อายุ

☐ ต่ำกว่า 30 ปี

☐ 30 – 40 ปี

☐ 41 – 50 ปี

☐ 51 ปีขึ้นไป

4. คุณวุฒิทางการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาตรี

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

5. ประสบการณ์ในการทำงาน

☐ ต่ำกว่า 5 ปี

☐ 10 – 15 ปี

☐ 16 – 20 ปี

☐ 20 ปีขึ้นไป

6. เคยผ่านการอบรมวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

☐ เคย

☐ ไม่เคย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติงานในชั้นเรียน

- คำชี้แจง**
- แบบสอบถามนี้ สร้างขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 ข้อ 1 – 20 ความรู้ในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
 ข้อ 21 – 40 เจตคติในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
 ข้อ 41 – 60 พฤติกรรมในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
 - ให้ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ลงในตารางทางขวามือของแต่ละข้อ เพียงช่องเดียวที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	ระดับความรู้			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย
<u>ความรู้ในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน</u>				
ก. แบบไม่เป็นทางการ				
1. ท่านมีความรู้ความสามารถในการกำหนดปัญหาการวิจัยมากน้อยเพียงใด				
2. ท่านมีความรู้ความสามารถในการกำหนดชื่อเรื่องในการวิจัยปฏิบัติการ				
3. ท่านมีความรู้ความสามารถในการกำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัย				
4. ท่านสามารถเขียนวิธีการดำเนินงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้				
5. ท่านมีความรู้ความสามารถในการกำหนดเครื่องมือในการเก็บข้อมูลได้				
6. ท่านสามารถกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้				
7. ท่านมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการอื่น ๆ เช่นการวิเคราะห์เนื้อหา				

ข้อความ	ระดับความรู้			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย
8. ท่านมีความรู้ความสามารถในการสรุปผลการดำเนินงาน				
9. ท่านมีความสามารถในการอภิปรายผลได้				
10. ท่านมีความรู้ความสามารถในการเขียนรายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน				
ข. แบบเป็นทางการ				
11. ท่านมีความรู้ความสามารถในการกำหนดปัญหาการวิจัยและตั้งชื่อเรื่องอย่างเหมาะสม				
12. ท่านมีความรู้ความสามารถในการกำหนดจุดมุ่งหมายการวิจัยให้สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัย				
13. ท่านมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องขอบเขตการวิจัย				
14. ท่านมีความรู้ความสามารถในการรวบรวมข้อมูล เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย				
15. ท่านมีความรู้เรื่องแบบแผนการวิจัย (research design)				
16. ท่านมีความรู้ความสามารถการกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่เหมาะสม				
17. ท่านมีความสามารถในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย				
18. ท่านมีความรู้ความสามารถในการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล				

ข้อความ	ระดับความรู้			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย
19. ท่านมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอื่น ๆ เช่น การวิเคราะห์เนื้อหาและวิเคราะห์เอกสาร				
20. ท่านมีความรู้ความสามารถในการอภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ				

ข้อความ	ระดับความรู้สึก			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย
<u>เจตคติการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน</u>				
21. การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นเรื่องของศึกษานิเทศก์หรือนักการศึกษาเท่านั้น				
22. การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีประโยชน์ควรค่าแก่การศึกษา				
23. การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสามารถแก้ปัญหาในชั้นเรียนได้				
24. ท่านไม่แน่ใจว่าการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนจะก่อให้เกิดประโยชน์ได้จริง				
25. การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นการส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์				
26. การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน และครูผู้สอนมากกว่าเดิม				
27. การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นสิ่งที่น่าสนใจ และท้าทายความสามารถของท่าน				
28. การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ทำให้เสียเวลา				
29. การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นผลเสียต่อสุขภาพ ทำให้ท่านเคร่งเครียด				
30. ท่านรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการทำวิจัยปฏิบัติงานในชั้นเรียน				

ข้อความ	ระดับความรู้สึก			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย
31. การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนจะทำให้ท่านพัฒนาตนเอง				
32. การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนยากเกินความสามารถของท่าน				
33. การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เหมาะสมสำหรับผู้มีความรู้ระดับปริญญาโทมากกว่า				
34. ครูที่ทำกรวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนจะทำให้การสอนย่อหย่อนลง				
35. การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนทำให้ท่านรู้สึกว่าเป็นครูมืออาชีพ				
36. ท่านไม่อยากทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เพราะเกรงว่าจะทำผิดแบบแผน				
37. การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ทำให้เสียเวลาในการเรียนการสอนและการทำงานอื่น				
38. การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน มีส่วนทำให้มีความรู้มากขึ้น				
39. การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนท่านรู้สึกกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่มากขึ้น				
40. การทำวิจัยปฏิบัติการไม่สอดคล้องกับหลักสูตรในชั้นเรียน				

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			
	ปฏิบัติ มากที่สุด	ปฏิบัติ มาก	ปฏิบัติ น้อย	ไม่ ปฏิบัติ
<u>พฤติกรรมกรวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน</u>				
41. ท่านเริ่มพูดคุยปรึกษากับเพื่อนครูถึงเรื่อง การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน				
42. ท่านเริ่มศึกษา อ่านงานวิจัยของคนอื่น ๆ บ้าง				
43. ท่านเริ่มสังเกต-ตักนักเรียนเพื่อค้นหา ปัญหาในชั้นเรียน				
44. ท่านยังไม่มีหัวข้อเพื่อทำวิจัยในการวิจัย ปฏิบัติการในชั้นเรียน				
45. ท่านปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในการทำวิจัย ปฏิบัติการในชั้นเรียน				
46. ท่านเริ่มศึกษาเอกสาร ค้นคว้าในการทำ การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของตัวเอง				
47. ท่านลงมือเขียนสภาพปัญหาของนักเรียน ในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน				
48. ท่านยังไม่พร้อมในการทำวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียน เพราะงานในหน้าที่มากเกินไป				
49. ท่านวางแผนว่าภายในปีนี้จะเริ่ม ลงมือ ทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน				
50. ท่านยังไม่รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เพียงพอที่จะทำการวิจัยปฏิบัติการใน ชั้นเรียน				

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			
	ปฏิบัติ มากที่สุด	ปฏิบัติ มาก	ปฏิบัติ น้อย	ไม่ ปฏิบัติ
51. ท่านออกแบบการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนและนำไปเสนอผู้บริหาร				
52. ท่านร่วมมือกับเพื่อนครูลงมือทำงานการวิจัยระดับโรงเรียน				
53. ท่านตั้งชื่อเรื่องในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแล้ว				
54. ท่านยังไม่ได้ค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน				
55. ท่านศึกษาเกี่ยวกับวิธีสอนแบบใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน				
56. ท่านลงมือสรุปผล การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของท่าน				
57. ท่านลงมือแก้ปัญหาในชั้นเรียนโดยใช้ผลการปฏิบัติการเรียบร้อยแล้ว				
58. ท่านทำงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเก็บใส่ในแฟ้มสะสมงาน				
59. ผลงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของท่านได้รับการเผยแพร่ให้คนอื่นทราบบ้างแล้ว (ท่านได้มีโอกาสแสดงผลงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแก่คนอื่น ๆ)				
60. ท่านได้รับเชิญและชักชวนจากองค์กร บุคคลอื่น ๆ ให้แสดงผลงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน				

ประวัติโดยย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวปราณีรัตน์ อักษร
วัน เดือน ปีเกิด	27 พฤษภาคม 2499
สถานที่เกิด	อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	52 หมู่ 1 ต.ทัพทัน อ.ทัพทัน จ.อุทัยธานี 61120
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 7
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดดอนหวาย ต.หนองหญ้าปล้อง อ.ทัพทัน จ.อุทัยธานี 61120
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2516	มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนทัพทันอนุสรณ์ จ.อุทัยธานี
พ.ศ. 2518	ประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษา(ป.กศ.) จากวิทยาลัยครูนครสวรรค์
พ.ศ. 2521	ประกาศนียบัตรพิเศษมัธยมศึกษา(พ.ม.) สนามสอบส่วนกลาง
พ.ศ. 2524	ปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต(ค.บ.) จากวิทยาลัยครูสวนสุนันทา(เอกคหกรรมศาสตร์)
พ.ศ. 2545	ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต(กศ.ม.) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ(เอกการประถมศึกษา)